

karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin !

XEBAT

ji bo rizgariya Kurdistan

kürdistan - subat / mart - 1979 , sayî - 4

www.arsivakurdi.org

GENERAL MUSTAFA BARZANI'NİN ÖLÜMÜ ÜZERİNE

Yıllarca Kürt ulusunun özgürlüğü için dağlardan inmeyen Mustafa Barzani, ülkesinden binlerce km uzakta dünya gericiliğinin kaynağı olan ABD'de öldü.

Barzani'nin ölümü kuşkusuz Kürdistan halkları arasında üzüntü yaratmıştır. Barzani'nin bir hayat boyu mücadele azmi, onu zaman zaman Kürdistan'ın değişmez bir milli kahramanı haline getirmiştir. Ancak, hatasız olduğu söylenemez. Fakat ne olursa olsun Kürdistan tarihinde belli bir yeri vardır. Ve onun gerçek yeri de yine Kürdistan halkları tarafından zaman sürecinde tespit edilecektir. Öyleki, Barzani tümüyle Kürdistan'ın malıdır ve Kürdistan'a aittir. Yaptıkları da yapamadıkları da, başarılı başarısız dönemleri de genellikle bilinmekte ve tüm yönleriyle tartışılarak ne olduğu ortaya konacaktır.

Biz bu yazımızda Mustafa Barzani'nin uzun mücadele yaşamı boyunca yaptıklarının tartışmasına girecek değiliz. Barzani'nin hayatı ve mücadelesi birkaç sayfa ile izah edilemez. Başlı başına bir tarih olan Barzani'nin yaşamı ve mücadelesi daha sonraki yazılarımızda ele alınacağından, bu kısa zaman sürecinde bazı belirlemelerle yetineceğiz. Mustafa Barzani'nin mücadelecisi ve ihtilalci yaşamında, yaşadığı dönemlerde, gerek sömürgecilerin baskıları, gerekse ailesinin Kürdistan için uğraş vermiş olması Mustafa Barzani üzerinde büyük etki yaratmıştır. Daha 1914 yıllarında ağabeyi Abdulselam Osmanlılarca katledilmişti. Buna benzer olaylar, zaman ilerledikçe Barzani'yi daha da etkiliyordu. 1931 yılında ağabeyi Şeyh Ahmet'le beraber, Irak'ta patlak veren Barzan hareketinde savaş yeteneğine sahip olduğunu kanıtladı. Daha sonra bu hareket bahane edilerek, Nasiriye'ye oradan da Süleymaniye'ye sürüldü.

Mustafa Barzani 1943 yılında Süleymaniye'den kaçarak Barzani'ye gitti. Ve ihtilali yeniden başlattı. Bunu 1945 ihtilali izledi. Ancak Arap egemen sınıflarıyla birlikte İngilizlerin yok ettirme eylemlerine dayanamayan Barzani ve beraberlerindeki Mehabad'a katıldılar. Mehabad Kürt Cumhuriyetinin kuruluşundaki yaralıklarından dolayı generalliye yükseldi.

Mehabad Kürt Cumhuriyetinin kısa süren ömrü general Barzani'yi tekrar silahlı direnişe zorladı. Mehabad Kürt Cumhuriyetinin İran sömürgecileri ve emperyalistlerin işbirliği ile düşürülmesinden sonra, İrana teslim olmayı rededen Barzani Irak'a döndü. Irak'ta da fazla kalamadı. Irak'ta eñemen güçlerin daha önceden Kürtlere karşı olan soykırım tavırları devam ediyordu. Irak'ta barınamayacak durumda kalan Barzani, 500 kişilik seçkin adamıyla 220 millik yolu İran, Türkiye, Irak ve emperyalistlerin hava saldırıları altında, ki aynı zamanda karada da savaşa savaşa 14 günlük gibi kısa bir sürede Sov-

yetler Birliği'nin topraklarına sınılanması,tarihte ender rastlanan olaylardan biriydi.General Barzani Sovyetler Birliğin'de 500 kişilik adamıyla birlikte 11 yılı aşkın bir zaman kaldı.

Barzani'nın uzun dönem Sovyetler Birliğinde kalmasından ötürü Irak Kürdistanı kendi özgücüyle bazı çalışmaları üstlenmeye eitti.Irak KDP'sinin uzun süren çalışmaları gittikçe halkı kucaklıyor,daha ciddi adımlarla yol alıyordu.Bu dönemde KDP'nin bu çalışmaları Barzani'nin Irak'a dönüşüne kadar devam etti.Mustafa Barzani'nin 1958 yılında dönüşü Irak Kürdistan'ında büyük bir olay oldu.Gerek Kürdistan'ın gerekse tüm Irak komünistlerininde sempatisini gören Mustafa Barzani,hükümetle Kürdistan sorunu konusunda kısa sürede anlaşmazlığa düştü.Irak hükümeti tarafından vadedilen haklar,Irak burjuvazisince verilmemiş,Kürdistan tekrar kana boyanmayla karşı karşıya kalmıştı.

1961 yılında anlaşmanın mümkün olmadığı görülmüştü.Kürdistan'da otonomi için direniş işte böylece başlamış oldu.

Barzani'nın başkanı bulunduğu KDP hareketi yönetiyor,zaman zaman büyük başarılar elde ederek yükseliyordu.Ancak 1964 yılında partide beliren ayrılıklar ve tasfiye edilen C.Talabani,İ.Ahmet ve yandaşları önce İran'a sonrada Baas'a teslim oldular.Deha sonra harekette sömürgeci Baas'la birlikte 1966'da saldırdılar.Artık bu tarihten sonra C.Talabani ve yandaşları caşş olarak anıldılar.

C.Talabani ve yandaşlarının yaptıkları bu ihanetler,hareket içinde sola karşı bir antipatinin yaratılmasına neden oldu.Çünkü Talabani ve yandaşları sol adına yola çıkmışlar ve Kürdistan devrimine düşmanla birlikte saldırmışlardı. Sola karşı beliren bu hoşnutsuzluk giderekten büyüyen bu hoşnutsuzluk,sağcıların partide aşırlılığını kabul ettirmesine de neden oldu.

Irak Kürdistan'ında savaş devam ediyordu.Hemen hemen tüm birimlerinde başarılar kazanan ulusal direniş peş peşe düşmeye başlayan hükümetlere çok zor günler yaşatıyordu. 1968 darbesinden sonra iktidara gelen Baas yöneticileri,Kürtleri dize getiremeyince,kısa süre sonunda Kürtlere özerkliğin tanınacağını bildirdi. Yapılan görüşmeler istenen özerkliğin kabuluyla noktalanmıştı.11 Mart 1970 yılında imzalanan otonomi dört yıllık bir süre içinde eksiklikler tamamlandıktan sonra,fiilen yürürlüğe girecekti.Ancak,bu anlaşmada yeni bir ayaklanmanın başlanacağıydı.

1970-1974 yılları arasında Kürdistan onarılıp gerekli nüfus sayımı yapılacaktı.Otonominin tüm şartları da yerine getirilecekti. Ancak,Baas sömürgecileri bunları yapacaklarına,iki defa Barzani'yi öldürmek için suikast tertipletiler.Defalarca suikast girişimleri olduğu halde Mustafa Barzani sürekli suikastlerden ufak tefek yaralar alarak kurtuluyordu.Son defalarda da Barzani kurtulmuştu.Baas sömürgecilerinin,özerkliği'nededen uygulamaları gittikçe savaşın

sartların yaratıyordu.Küsa çevrilmiş özerkliği rededen Barzani tüm gücünü toplayarak savaşa başladı.Ancak,bu savaş önceki savaşlardan farklıydı.Neticede 6 mart Cezayir Antlaşmasıyla savaş son buldu.Hareket dağıldı.Barzani ise İran'a oradanda hastalığı dolayısıyla ABD'ye gitti.Tüm yasamı boyunca direnmelerden,savaşlardan,en zor şartlardan geçerek ihtilalde önderliği yürüten Mustafa Barzani,artık yaşamına ABD'de son vermişti... Barzani'nin zengin deneylerle dolu yaşamı bizlere bir materyal bıraktığı gibi,yenilgisi'de hareketimiz açısından büyük bir tecrübe,iyi bir kaynak olmalıdır.

General Mustafa Barzani'nın askeri alandaki başarıları ve felistirdiği gerilla direniş yöntemleri'de,ileriki aşamalarda bizlere ışık tutacağı inancındayız. Şunuda belirtelimki,marksistler Barzani'yi değerlendirirlerken onun marksist olmadığını da bilmelidirler.Marksistlerin marksistleri eleştirmeleri ile,marksist olmayan yurtsever veya burjuva milliyetçilerini eleştirmeleri aynı değildir.Bu itibarla Barzani eleştirilirken,ya da tartışılırken,bu durumun göz önünde bulundurulması gerektiği görüşündeyiz.

★ ★ ★

SÖMÜRGEÇİLİK VE KÜRDİSTAN

GİRİŞ

Son bir kaç yıldır Kürdistan'la ilgili olarak birçok eser yayınlandı.Çeşitli siyasi gruplar veya partiler tarafından görüşler belirtildi.Sosyal-şoven "TKP"den tutun da,karşı devrimci TİKF ve burjuva basınına kadar her kalemden silahşörler tarafından stratejiler çizildi.

Sömürge olgusunun tartışılmasına bir kaç yıl öncesine kadar kimse cesaret edemezdi.Hatta "Doğu'ya özgürlük"sloganı bile cesaret işiydi.Ancak Kürdistan açısından bakılınca,meselenin bu düzeye getirilmesi bir aşamadır.Sömürgeçilik olgusunun tartışıldığı tarihin yakın olduğunu vurguladık.Hatta tüm siyasi grup ve partilerin bu konuda (sömürgeçilik)kendi görüşlerini şu veya bu şekilde belirttikleri söylenebilir.Fakat ne yazık ki,bir çok grup ve parti tarafından bu gerçek (sömürgeçilik ve örgütlenme sorunu)kavranmamıştır.Veya kavranılmak istenmemektedir.Hala kemalist ideolojinin bu kesimler üzerinde etkisi kendini açıkça göstermektedir.Kuşkusuz bu gerçeğin kavranılmaması veya kavranılmak istenmemesinde bizim de eksikliğimiz vardır.Ancak durum ne olursa olsun,marksistler gerçekleri görmek ve savunmak zorundadırlar.Kürdistan bünyesinden marksist kadrolar çıkmamış olabilirdi;o halde Kürdistan'ın sömürge kalması savunulacaktıydı? Bu kadar gülünç bir şey nasıl düşünülebilir.Ama görünün odur ki Kürdistan'da marksist kadrolar artırılmadıkça veya yetişmedikçe ve Türkiye kesiminde kemalist ideoloji naram parça edilmedikçe,ciddi

adımların atılmasından ve aynı zamanda Türkiye solunda egemen olan sosyal-şovenizmin kırılmasından bahsedilemez.(bir iki grup hariç)

Kürdistan tarihi bir daha,bir daha yazılacaktır.Kürdistan'ın çeşitli dönemlerdeki gelişkin medeniyetinden tutun da,binlerce kişinin katledildiği barbarlık dönemlerinin etkisi altındaki vahşetine kadar,başlı başına defalarca ele alınması gerekecektir.Binlerce yılların içinden çıkıp gelen,çeşitli kavimlerin imhaci eylemlerine maruz kalan Kürdistan,bu gün tüm yıkımlara rağmen varlığını sürdürabiliyorsa,bunun bir çok nedeni olmalıdır ;ve vardır.İşte tüm nedenlerin araştırılıp yeniden kaleme alınması ve topluca detaylı bir incelemenin yapılması gereklidir.Yeniden Kürdistan tarihi yazılacaktır.

Yurtsever halkımız!

Yukarda da belirttiğimiz gibi Kürdistan'ın tarihi geçmişi,uzun araştırmalar ve ciddi çalışmalar sonucu,ancak gerçek yerine o-turtulabilir.Bu da şartlara ve geniş imkanlara bağlı olan bir şeydir.Bu şartları ve imkanları yaratmakta bizlere düşer,Sosyalistler tüm engellere ve zorluklara göğüs gererek mücadelede yeminlidirler. Ve biz kendi geleceğimize güvenle bakabilmemiz için hepimiz tarihimizi bilmek zorundayız.Elinizdeki broşüre,Kürdistan'ın zengin tarihini sıfırdan imkansızdır.Ancak,bunun yanında öz ve somut bazı gerçekler üzerinde durularak belirlemeler yapılabilir.İlerde aynı konular üzerinde tekrar tekrar durulacağını belirterekten bu broşürler vasıtasıyla kısa ve öz olarak düşüncelerimiz açıklayacağımızı vurgulayalım.

SÖMÜRGEÇİLİK ÜZERİNE

Sömürgecilik politikasının varlığı Lenin tarafından şöyle belirlenir:"sömürge politikası da,emperyalizm de,kapitalizmin çağdaş döneminden hatta kapitalizmden önce vardı.Kölelik üstüne kurulu bulunan Roma,bir sömürge politikası izliyor ve emperyalizmi uyguluyordu. Ama,iktisadi ve toplumsal biçimler arasındaki farkı görmezden gelecek yada arka planlara iterek,emperyalizmin genel düzeni üzerine fikir yürütmek,tıpkı "Büyük Roma"ile Büyük Britanya arasında kıyaslamalara girmek gibi bir takım boş palavralara ve bayağılıklara düşürür kişiyi.Çünkü kapitalizmin eski evrelerindeki sömürge politikası bile,mali sermayenin sömürge politikasından temel ayrılıklar göstermektedir.(1)

(1) - V.İ.LENİN,Emperyalizm, Sayfa 99

Evet, Lenin böyle belirtiyor. Buna bağlı olarak, kısaca tarihi süreçlerdeki sömürgeciliği ve Kürdistan'ın sömürgeleştirilmesine açıklık getirilm.

Sömürgecilik, Lenin'in de belirttiği gibi daha köleci dönemdeyken vardı. Köleci dönem sömürgeciliği, daha ziyade fetihler neticesi işgal edilen topraklar üzerinde koloniler yaratmak, yerli halkı kendi toprağından zorla tutup atmak, ya da verimsiz dağlık alanlara sürmek, köleleştirme ve benzeri uygulamalarla görölür. Burada durum yerli halk ağısında son derece olumsuz ve yerli halkın köleleşmesine varan neticeler doğuruyordu. Tüm direnişler kanla bastırılıyor ve köle sahiplerine çok sayıda köle ve verimli araziler peşkeş çekiliyordu. Köleci toplum düzeninin bağrında çıkmış olan feodal düzen de de ölkelerin fethi, işgal ve fetih edilen bazı yerlerde kolonilerin yaratılması, tekrar halk üzerinde (yerli halk) sınırsız egemenlik vb. yöntemler kendini gösterir. Feodal dönemde işgal edilen topraklarda ya merkezi feodaliteye bağlı işbirlikçi feodaller yönetimi sürdürürdü, ya da sömürgeci otoritenin tayin ettiği genel valiler vasıtasıyla gerekli işlemler yerine getirilirdi. Fakat acımasızca devam eden baskılar, sömürge halkını iliklerine kadar sömürüyor, eziyor ve onları yok olmayla karşı karşıya bırakıyordu.

Feodal dönemde ticaret daha fazla gelişkin olduğu için kurulan koloniler büyük ölçüde ticari koloniler olarak görölüyordu. Ayrıca feodal dönemde sömürgeciler sömürgeleştirdikleri ölkelerde vergi toplamayı ve harağ almayı ihmal etmiyorlardı. Sömürgeleştirdikleri ölkelerde bazen askeri güçler oluşturarak, fetihleri gerçekeştirmede bir depo olarak kullanıyorlardı. Ayrıca ayaklanmaları bastırmada bu askerleri kullanıyorlardı. Sömürgeci güçler elde ettikleri, yani sömürgeleştirdikleri ölkelerde üretici güçlerin gelişmesini engeliyordu. Söz konusu üretici güçlerin gelişmesini engelleyen durum, kapitalist sömürgeci siyaset döneminde daha da geniş boyutlara ulaşmıştır. Köleci ve feodal sömürgeciliğin uygulamalarına kısaca dağındık. Diğer taraftan, feodalizm kendi bağrında yeni bir olguyuda taşıyordu. Şüphesizki bu kapitalizm'dir. Kapitalizm sömürgeciliği yok etmemiştir. Tam tersine daha geniş boyutlara ve yeni yöntemlerle sömürgeciliğin devamını sağlamıştır.

Kapitalizm feodalizmin bağrından çıktı. Feodalizm bizzat kendisinin sonunu getirecek olan sermayayı geliştirip kapitalistleri doğurdu. Nasıl ki kapitalizmde kendi sonunu getirecek olan modern işçi sınıfını doğurduysa...

Kapitalizm Batı-Avrupa'da 14 ve 15. yüzyıldan itibaren gelişme sürecine girdi. Gelişme evresindeki kapitalizm, ticaret burjuvazisini yaratı. Ticaret burjuvazisinin varlığı dış pazar ihtiyacını getirmişti.

İste bu dış pazar ihtiyacındandı ki, keşifler neticesi sömürge imparatorlukları oluştu. Bu keşifler neticesi sömürgele aynı zamanda sermayenin ilkel kaynakları olarak değerlendirilmektedir. Manüfaktür sanayinin gelişmesi, köyden şehirlere akınların olması, küçük ticaretin süreç içinde gelişerek büyük boyutlara ulaşması ve sonuç olarak ticaret burjuvazisinin (kapitalist) doğuşu ve sermayenin modern birikimi ile birlikte kapitalizmin egemen olmaya doğru yol alması sözkonusudur. Keşiflerin olmasının diğer bir nedeni de, başta dış pazar ihtiyacından ayrı olarak, yeni alanlardan altın, baharat vb. zenginlikleri metropollere taşıma hırısından ve bencilliğinden doğmuştur. Örneğin; K. Kolomb yeni keşifler amacıyla yola çıkmıştı. Ve K. Kolomb'a emileri temin eden İspanyol Krallarının amacı da, Kolomb'un altın dolusu hazinelerle ve yağmalarla İspanya'ya dönmeydi. Şüphesizki sermayenin de boyutlara ulaşması, ülke içinde tüketilmeyecek kadar getirmişti. Kapitalistler yeni pazarlar bulmak gayesiyle, ki bu da meta ihracının bir gereği olarak ortaya çıkıyordu, rekabetlerini ve ülke dışına açılmalarını hızlaştırıyorlardı.

Bu dönemde deniz ticaretinde en büyük filolara sahip olan İspanya, Portekiz ve Hollanda imparatorluklar kurmuşlardı. Ayrıca sömürgeleştirdikleri halkları amansızca sömürüp köleleştiriyorlardı. Ticaretin yaygınlaştırılması, kapitalizmin daha da gelişmesi beraberinde sömürgeciliğinde gelişmesini getiriyordu. Manüfaktürün gelişmesi kapitalizmi geliştiriyor ve Batı-Avrupa da egemen kılmaya doğru götürüyordu. Bu kendini çeşitli alan ve biçimlerde gösterdi. Manüfaktürün gelişmesi ve çeşitli alanlarda belirginlik kazanması, dış ticareti de ve dış piyasa alanlarını da artırmıştı. Ayrıca manüfaktürün ürünleri de sömürge pazarlarına hazırlanıyordu. Bu dönemde sömürgele olan ihtiyaç ta günden güne artıyordu. İşte bu dönemde görülen sömürgele üzerindeki rekabetlerde, böylece kendini hissettirmeye başlamıştı. Bu rekabetler sonucudur ki kapitalist sömürgeleler arasında durmadan devam eden savaşlar meydana gelmiştir. Toparlayacak olursak: kapitalist döneme tekbül eden sömürgelelik ticareti büyük ölçüde geliştirdi. Bu da "Manüfaktürün ve genel olarak üretimin çok büyük bir gelişme göstermesinin sağlamıştır" (1)

Manüfaktür döneminde ticari üstünlük, sanayiye nazaran daha belirgindir. Sömürgelelik, gelişen manüfaktüre sürüm alanları ve yeni pazarlara olan ihtiyacı artırdı. Ve bunlar üzerine tekeller yarattı. Sömürgelelerde köleleştirilmiş bulunan yerli halkın çalıştırılması ve yağmacılık yoluyla sağlanan tüm hazineler (zenginlik kaynakları) metropollere aktarılarak sermaye heline getirildi.

(1)- K. MARKS - K. ENGELS, Sömürgelelik üzerine, Sayfa 5

Artık sömürgeler büyük oranda tüketim yapan alanlar haline,17.yüzyıl ortalarından itibaren gelmiş oldular. Bu da Batı-Avrupa'nın sömürgecileri arasında uzun dönem savaşlarının yapılacağı ortamın yaratılmasında etken oldu.Kuşkusuz bu savaşlar ticaret savaşlarıydı.Ticaret alanlarındaki savaşlar daha çok denizlerde yürütülmekte idi.Bu dönemde İngiliz sömürgecileri denizlerde en büyük güce sahip oldular. Bununla beraber sömürgecilikte de ingilizler üstünlüğü ele geçirdiler.Aynı zaman da manifaktür alanında nicel ve nitel yönden en gelişen güç olarak ingiltere gözleniyordu.

Bu dönemde artık Hollanda'nın 17.yüzyıl ortalarında ki üstünlüğü (ticaret-manifaktür-denizcilik)sona ermiş,bu üstünlük tümüyle İngiltere'ye geçmişti.Pazarlara olan ihtiyaç durmadan artıyordu.Artık manifaktürde ihtiyaçlara cevap verecek durumda değildi.Manifaktürün yerini büyük sanayi aldı.Orta burjuvazi yerini sanayi burjuvazisine bırakmış oldu.Böylece sanayi üstünlüğü daha da belirgin bir şekilde güçlendi ve sanayi üstünlüğü ticaret üstünlüğünün içinde taşıdığı gerçeği kanıtlamış oldu.Doğada her şey durmadan değişir, gelişir ve ilerler.Hiç bir şey diğer şeylerden bağımsız olarak gelişemez ve hareketsiz kalmaz.Hareket halindeki şey de,bağrında çelişkiler taşıyarak ilerler.İlerlenen süreçte eskimiş gider yenisi,canlısı ve gerekli olanı gelir.Kapitalizmin rakabetçi dönemi de hep o seviyede kalacak değildi.Büyük sanayi yatırımları,büyük karlar ve durmaksızın decam eden rekabetler...Rekabetler sonucu ve esas olarak sermayenin bünyesinde var olan farklı gelişme eğlemi 20.yüzyıla gelindiğinde tekelleri,dünyada yeni bir çağa damgasını vurmaya götürmüştür.Bu dönemde artık rakabetçi kapitalizm sürecini tamalamış, kapitalizm emperyalist aşamaya varmıştır.

Emperyalizm;rekabeti kaldırmamış aksine daha fazla kazanç için her türlü çılgınlığı yapacak düzeye vardırmıştı.Dünyanın paylaşılması uğruna girilen savaşlar,insanlığın bitmek bilmeyen acılarına yenisini katıyordu.

Emperyalist çağda sömürgecilik ortadan kalkmadı.Yeni temeller üzerinde ama daha sinsice devam etti.Özellikle ikinci emperyalist paylaşım savaşı klasik sömürge sistemini büyük ölçüde parçaladı.(Sosyalist ülkelerin artması,dünya sosyalist sisteminin güçlenmesi ve dünyanın her tarafında volkan gibi fıskıran ulusal kurtuluş hareketlerinin boyutlanması bu parçalanışa en büyük etken olmuştur.)

Yeni sömürgecilik gündemleşirken, yer yer dünyanın bazı alanlarında klasik sömürgecilik zayıf da olsa varlığını sürdürmeye devam ediyordu.

Emperyalizm bir yandan mümkün derecede sömürgecilik kalıntılarını savunmakta direnirken,diğer yandan da esas olarak yeni sömürgecilik yöntemlerini kullanarak,gelişme yolunda bulunan ülkelerin iktisadi ve sosyal ilerlemesini engellemeye çalışır.Emperyalizm,bu doğ-

rultuda bir siyaset çerçevesinde,gerici kurum,yapı ve çevreleri destekler.Toplumsal açıdan aşılması yapıların ortadan kaldırılmasını engeller.

Klasik sömürgecilikten yeni biçimlere geçiş,çağdaş teknelci kapitalizmin güçlülüğünü değil,güçsüzlüğüne tanıklık eder.Yeni sömürgecilik,emperyalizmin klâsik sömürge sisteminin yıkılışı döneminde (2. emperyalist paylaşım savaşı sürecinde),emperyalist devletlerin sömürgeci siyasetinin en tipik biçimidir.(Serbest rekabetçi kapitalist dönemde meta ihracı belirleyici rol oynarken,emperyalist dönemde meta ihracı olmasına karşılık,belirleyici rol oynamaz.Bu dönemde sermaye ihracı belirleyici rol oynar.Aynı şekilde klasik sömürgecilikte ilhak ve işgal söz konusu iken,yeni sömürgecilik döneminde göstermelik ve biçimsel de olsa,yeni sömürge ülkenin siyasi bağımsızlığı vardır.)

Kuzu nostuna bürünen emperyalist kurtlar,siyasi bağımsızlığına kavuşmuş ülkelere karşı vaatlerde bulunma bakımından cimrice davranmazlar.Mali sermaye iki yüzlü bir şekilde hareket ederek "karşılıksız yardım","Askeri yardım" ve"ekonomik kalkınma"vaatleri,özgürlük ve ilerleme yöntemlerine bağlılık güvenceleri altında gizlenir.Yeni sömürgecilik yöntemlerini benimseyen emperyalistler gerektiğinde zor yollarına baş vurmaktadır geri durmazlar.(Faşist darbeler düzenleyerek ve bazen de bilfiil müdahale ederek çirkef yüzlerini gösterirler.)

Tekelciler,bağımsızlığını yeni kazanmış halkları yeniden sömürgecilik buyunduruğu altına almak için hiç bir girişimden çekinmezler.Çevirdikleri dolaplarla siyasi bağımsızlığı elde etmiş ülkelerde anlaşmaya hazır gerici,halk düşmanı güçlerin siyasal desteğine dayanırlar.Gelişme yolunda bulunan ülkelerin yabancı tekeller tarafında sömürsünün ekonomik temeline gelince,bu temel bi yandan bu ülkelerin teknik ve ekonomik geriliği,öte yandan,bir çoğunun arasında varlığını sürdüren yabancı sermayeye bağımlılık biçimleridir.(Nato,Seato,Cento vb. askeri paktlar,IMF,AET,AID vb. uluslar arası emperyalist ekonomik sömürü kurumlarıyla iki yüzlü bir şekilde geri kalmış ülkeler sömürülür.

Yabancı sermaye akımı ve emperyalist devletler tarafından gelişme yolunda bulunan ülkelere yapılan sözde yardım,tekelcilere hismet eder.Emperyalistler,geri kalmış ülkelerle yaptıkları ticarete eşdeğer olmayan değişimlere baş vururlar.Büyük kârlarından ufak parçaları ise,gelişmemiş ülkelere yardım bahanesiyle geri verirler.Bu yardım bile,genel olarak saldırgan paktlara girilmesi,özel sermayeye tam bir eylem özgürlüğü tanınması vb.gibi alçaltıcı ve köleleştirici koşullarla birlikte verilir. Eşdeğer olmayan değişimler ile,yatırımlardan sızdırılan gelirler(kârlar)gelişmemiş ülkeler ekonomi-

sinin dibine darı ekerler.Gelişme yolunda bulunan ülkeler gerçək bir gelişmeyi sadece emperyalist ülkeler karşısındaki siyasi ve iktisadi bağımlılık biçimlerinden tam bir kurtuluş sağlar.Gelişme yolunda bulunan ülkelerin gerçək bir bağımsızlık özlemi duyun halklarının başta gelen görevlerinin teknik ve iktisadi geriliği ortadan kaldırmak ve emperyalist tekeller karşısında siyasi ve iktisadi bağımsızlığı gerçekleştirmek için mücadele olduğudur.

KÜRDİSTAN VE SÖMÜRGELEŞMESİ

Köleci dönemden emperyalist döneme kadar,her dönem ayrı nite-likte varlığını sürdüren sömürgeciliği (ayrıntılılarına girmeden)be-lirttikten sonra Kürdistan'ın hangi dönemde ve nasıl sömürgeleşti-ğine dönelim.

Kürdistan tarihi binlerce yılı içeren,eski ve zengin bir tarihtir. Dünyanın ilk yerleşim birimlerinden olan Mezopotamya'nın yerleşik halklarından olan Kürdistan halkları,Mezopotamya'nın zengin kültü-rüne ve bilinen medeniyetine katkısı müçümsenemez.

Kürdistan ilkel-köleci ve feodal toplum düzenini yaşayarak bu günkü aşamaya gelmiştir.Sınıfların ortaya çıktığı köleci toplumda,çeşitli dönemleri içeren zamanlarda imparatorluk kurmuş olan (Lolobi,Goti, Kasit,Med,Urartu,Kardaka,Mitani vb. imparatorluklar) Kürdistan halk-ları,bu gün,sömürge şartlarında parçalanmış olarak yaşamını idame ettirmektedir.

Kürdistan halkları imparatorluklar kurduğu gibi,uzun dönem işgallere de uğramıştır.İşgallere uğrayan Kürdistan bu işgallere karşı sürekli direnmesini de bilmiştir.İşgaller Roma imparatorluğun-dan,Moğollara,Yununlardan Araplara,Selçuklardan Osmanlılara,Farslara ve Türklere kadar varan çeşitli kavimlerce uygulanmıştır.Kürdistan'ı ilk dönemlerde işgal eden fetihçi ve istilacılar Kürdistan'da uzun dönem kalmadan göçüp gidiyorlardı.Yani ekonomik ve sosyla ilhakı gerçekleştirmeden Kürdistan'ı terk ediyorlardı.Ayrıca işgalcilere karşı direnişlerin devamı da bu gidişleri hızlandırılıyordu.

OSMANLI-İRAN SÖMÜRGE İMPARATORLUKLARI VE KÜRDİSTAN

İslamiyetin Kürdistan'a yayılması,giderek Arap ve müzlüman diğer halkların Kürdistan'da yerleşebilmelerine olanak tanıyordu. Kürdistan halkları tüm ülkeye egemen devletleri uzun dönem yara-tamamışlarsa da,Yavuz Selim'in İran seferine kadar da belli alan-

ları kapsayacak şekilde feodal devletlerini muhafaza etmişlerdir. Devletlerin bulunmadığı alanlarda ise beyliklerin özerklikleri kurulmuştur. Bu durum gerek köleci döneme ait sömürgeciler, gerekse feodal sömürgecilerin Kürdistanı işgal etmelerine karşın sömürgeleştirmediğine isarettir. Ancak deminde belirttiğimiz gibi, Yavuz Selim'in İran seferi ve işgal ettiği (1514) Kürdistan toprakları, artık eski durumdan farklı bir konumun başlangıcı durumundaydı. 1514 yılında işgal edilen Kürdistan toprakları, bu tarihten itibaren, İran ve Osmanlı sömürgecileri arasında tempon ve savaş alanı olmaktan kurtulamadı.

Osmanlı-İran feodal sömürgecileri arasındaki sürekli savaşlar, 1639 Kasri-Sirin Antlaşmasıyla belli bir dönemi kapsayacak şekilde durakladı. 1639 antlaşmasıyla beliren sınırlar Kürdistanı ikiye bölmüş, her iki sömürgeci gücün Kürdistan'ı fiilen sömürgeleştirmesine de olanak tanımıştır. 1514 yılında işgal edilen Kürdistan, 1639 tarihinden itibaren sömürgeleşmeye adımını atıyordu. İleride göreceğimiz gibi, Kürdistan ekonomik ve siyasal ilhakın gerçekleştiği, zoraki güçlerle halkın parçalandığı, ağır vergiler, angarya, ekonomik gelişmenin engellenmesi, bol asker gücünün sömürgecilere akması ve Kürdistan halklarının biri birleriyle kırdırılması, bömürgeci yapının Kürdistan'daki belirtileri olarak görülmektedir.

Osmanlı ve İran (Fars) imparatorlukları, merkezi feodal sömürgeci imparatorluklardı. Osmanlı ve İran sömürgeci imparatorlukları Kürdistan'ı sömürgeleştirdikleri gibi, daha bir çok halkı da ya sömürgeleştirdiler, ya da kendilerine bağımlı kıldılar. Osmanlı ve İran sömürgecilerinin Kürdistan'da ki uygulamaları şöyle idi:

Osmanlılar Osmanlı devletini kurup geliştirmeye başlayınca feodal bir yapıya sahip olan Selçuklular ve diğer beyliklerin yaşamlarına son verdiler. Onlar üzerinde denetimlerini kurdular. Daha sonra topraklarını genişletmek suretiyle fetihlere girişen Osmanlılar, Rumeli'yi ele geçirip egemenliklerine alıyorlardı. Ayrıca bu durumların giderek yaygınlaşması için daha fazla toprağa ve toprakta çalışabilen insanlara ihtiyaç vardı. Bu toprak ve insan ihtiyacı ise, Osmanlı feodal devletinin daha fazla rant elde etmesine denk düşüyordu. İşte bu nedenlerdir ki, Osmanlılar fetihler düzenliyerek toprak işgal ediyor, zorunlu güçlerle sömürgeci elde ederek, daha çok üreticiyi elde etmek için insanları sömürgeci baskılarla kendilerine bağlıyordu. Bilindiği gibi Osmanlılar ilhak ettikleri ülke topraklarında kendine bağlı toprakları milli topraklar haline getiriyor, ekilebilen tüm topraklarda (kendine iat olan) genellikle has, zekat ve tımar sistemini yerleştiriyorlardı.

Osmanlıların Kürdistan daki uygulaması ise ilk dönemlerde biraz farklıdır.Kendine ayırdığı ekilebilen toprakları has,zeamet ve tımar sistemi haline getiren Osmanlılar,bunların yanı sıra Kürt feodal-lerine,asiret reislerine topraklar vermeyi de ihmal etmemişler veya eski nüfuzlarına dokunmamışlardır.Ayrıca,ürün ve vergilerin toplanmasıda bu feodallere bırakılmıştır.Ancak bu ürün ve vergilerin çoğunluğu yine Osmanlı hanedanlığına şu veya bu yolla aktarılıyordu.Kürdistan'da etkinliği olan bazı feodallerin egemen oldukları yerlerde tımar sistemi uygulanmamıştır.Fakat bu yapı uzun süre devam etmemiştir sömürgeci Osmanlı merkezi feodal despotismi egemenliğini kısa sürede pekiştirmiştir.Zaman sürecinde bu özerklikler büyük ölçüde bu feodallerden alınmıştır.Feodal Kürt beylerine tanınan bu imtiyazlar,özellikle İran veOsmanlı sömürgecilerinin Kürtleri savaş alanlarında daha rahat kullanmalarına da uygun düşüyordu.Yani sömürgeciler feodallere bu imkanları tanırken,bilinçli bir şekilde hareket etmişlerdir.Kaldı ki sömürgeci güçler kendilerine bağımlı kuklaları vasıtasıyla egemen oldukları toplumu daha rahat sömürmekteydiler.

Osmanlı sömürgecileri Kürdistan daki sömürgeci baskılarını aşırı vergilerle sürdürerek,halkın ekonomik gelişmesine büyük darbeler indirmişlerdir.Söz konusu ekonomik durumlarla ilgili olarak üretimin normalin çok altında gerçekleşmesidir.Yani ne kadar fazla üretim gerçekleşirse o kadar fazla vergi ödenecektir.Aşırı vergilerin altında ezilen Kürt köylüleri durumlarını şöyle izah ediyorlar:"Ne yapalım? ovaya yerleşip köy kursak,bağ diksek,buğday eksek,kıraç toprağı sürmeye koyulsak,üzerimize o kadar ağır vergiler yükleniyor ki,zahmetimize karşılık elimize hiç bir şey geçmiyor.Geriye yapılacak ne kalır? İstemeye istemeye evlerimizi terk edip dağlarda her hangi bir baskı altında ezilmeyen kardeşlerimizin yanına sığınıyoruz..." (1)

Vergilerin ağır yüküne karşılık bol asker gücü tutmaya çalışan Osmanlı sömürgecileri Kürdistan da bu işlemi çok hassas bir şekilde sürdürüyordu.Aynı durum İranda da mevcutu.Ve her iki sömürgeci gücün çatışmalarında da Kürtler biri birleriyle kırdırılıyordu.Ayrıca 2. Mahmut döneminde kaldırılan "yeni çeri ocağı"ve 15 yıla çıkarılan askerlik süresi Kürdistan da hayatı dayanılmaz bir hale sokuyordu.

---

(1)-Bazil Nikitin, Kürtler Cilt 1, Sayfa 116

Kürdistan'ın ekonomisine ve hatta her şeyine sahip olan Osmanlılar, Kürdistan köylüsünü angaryaya tabi tutarak sömürüyordu. Angarya bilindiği gibi köleci toplumda da var olan fakat feodal toplumda da kendini gösteren emek-rant şeklindeki sömürü biçimidir. Bir az önce de belirttiğimiz gibi, sınırlı olan özerk yapı süreç içinde ortadan kaldırılmış (belli alanlarda özerk yapıya yine dokunulmamıştır), tasarruf hakkında tamamen Osmanlılara bırakılmıştı. Bu durumda angarya, Osmanlılar tarafından uygulanarak Kürdistanın sömürge şartlarında ki ağır baskılar daha da artırılmıştır.

Kürdistan'ı çeşitli ünitelere bölen Osmanlılar, atamalarla Kürdistan'ı idare ediyorlardı (bazı alanlar hariç). Ayrıca bu yapı ticarettede serbest mal dolaşımında da engel teşkil ediyordu. Petrolün henüz bulunmadığı 18. yüzyılda ve daha sonraki yıllarda, büyük sömürgeci güçlerin (İngiliz, Fransız, Almanya, Rusya ve sonraları Amerika) araştırmacıları, misyonerleri, devlet adamları, hatta din adamları dahi Kürdistan'ı karış karış taradılar. Bunların tüm amaçları yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından oldukça zengin olan Kürdistan'ı elde etmekten başka bir şey değildi. Ayrıca İngilizler tarafından Hindistan ve diğer uzak ülkelerdeki ticaretin daha kolay yapılabilmesinin sağlamak amacıyla, Trabzon üzerinden Fırat yoluyla ulaşımın sağlanması projesi de vardı. Bu gerçekleşince, sonradan Bağdat yolu projesi (1856) üzerinde durulmuştur. Tüm bu çabalardan ve araştırmalardan çıkardığımız sonuç ise 19. yüzyılın başından itibaren diyebileceğimiz tarihten sonra, Kürdistan sorunu salt İran ve Osmanlı sömürgecilerini ilgilendiren bir sorun olmaktan çıkmış, büyük sömürgecilerin daha sonra emperyalistlerin işe karıştığı daha geniş (bölgesel olmayan) boyutlu bir sorun halini almıştır. Ayrıca şu özelliği de unutmamalıyız: İngilizler salt ticaret yollarını aramakla yetinmemiş, Kürdistan'da ki asker deposuna da göz dikmişti. Zira bu dönemde Almanlar, İngilizlerin bazı sömürgelerini elde etmeye çalışıyor ve diğer yandan Fransız, Rusya vs. gibi büyük sömürgecilerin hem kendi aralarındaki hem de diğer sömürgecilerle şu veya bu şekilde çelişkileri vardı. Tüm bu çelişmeler zaman zaman yan yana gelebilen sömürgecileri, zaman zaman da karşı karşıya getirebiliyordu. Ancak Kürdistan konumu itibarıyla tampon olmaktan kurtulamıyordu.

19. yüzyılda Kürdistan dünyadaki burjuva demokratik devrimlerin etkisiyle çok hareketli bir dönem yaşamıştır. Kürdistan'da ki gelişmelere değinmeden evvel kısaca dünyada ki duruma değinmekte yarar vardır. 1789-1871 dönemi, dünyada burjuva demokratik devrimlerin yapıldığı, ulusal devletlerin peş peşe ortaya çıktığı bir dönem, dünya ölçüsünde kapitalist sistemin egemen olduğu tarihsel bir olgu olarak belirlenmiştir. Kapitalizmin dünya ölçüsündeki etkisi, kuşkusuz Kürdistan'ı da kendi etkisi alanına almıştı. Kapitalist sömürünün ülke

sınırlarını açtığı bir dönemde,kapitalist burjuvazi Kürdistan gibi stratejik konumu itibariyle ve zenginlik kaynakları bakımından son derece elverişli olan bir ülkeyi ele geçirmeyi amaçlamamış olması düşünülebilir mi? Aynı zamanda,Kürdistan'ı ellerinde bulunduran her iki sömürgeci imparatorluğunda kapitalist sömürgeci güçlerin sömürü alanları olması da bunda etken olmuştur.Bu nedenlerdendirki,kapitalist sömürgecilerin devlet adamları,misyonerleri,din adamları vs.Kürdistan'ı zaman zaman ziyaret ediyor zenginlik kaynaklarını tespit ediyor ve nasıl ele geçirebilecekleri konusunda kendi efendilerine rapor tanzim ediyorlardı.

Kürdistan üzerine bu türlü hesaplar yapılırken,tümüyle Orta-Doğuyu kapsayan bir hesaplamayı da düşünüyorlardı.Ve diğer yandan Balkanları da hesapları arasına katarak çeşitli dolaplar çeviriyorlardı. Balkanlardaki hareketler ve hareketlerin başarısında rol oynayan büyük sömürgeci güçlerin kendi çıkarları doğrultusundaki yardımları küçümsenemez.

Kürdistan'da 19.yüzyıl boyunca devam eden direnişler,20.yüzyıl da da devam etti.Günümüze kadar bu hareketler durmuş değildir.Fakat bu güne kadar kalıcı bir sonuç alınamadı.Yani halen Kürdistan sömürge konumundadır.Kürdistan bağımsız devletine sahip değildir halen. Neden?

Nedenlere sonradan sırası geldiğinde uzun uzun değineceğiz.Ancak dış etkenlerin nasıl rol oynadığına şimdilik kısaca yer vermek istiyoruz.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi,büyük sömürgeci güçlerin Balkanlardaki çıkarları,Balkanları Osmanlılardan koparılmasını gerektiriyordu.Bu çeşitli alanları kapsar.Bu sırada sömürgeci güçlerin kendi alanlarındaki çelişkileri de sözkonusudur.Bu çelişkiler,Kürdistan da kendini östermiştir.Büyük sömürgeci güçlerin kendi aralarındaki çelişkilerden ayrı olarak,Kürdistan üzerindeki düşünce ve politikaları ise,Kürdistan'ın İran ve Osmanlı imparatorluklarının egemenliğinden kurtulması değil,bunlara bağlılık yönünde yatıyordu.Yani Kürdistan'ın bağımsız bir devlet olması,sözkonusu güçlerin çıkarlarına ters düşüyordu.Bu anlamda Kürdistan'ın bağımsızlığına yönelik (zaman zaman)hareketler,bizzat sömürgeci büyük güçlerin desteğiyle bastırılmıştır.

19.yüzyılda Kürdistan'da görülen direnişler ve hareketler ulusal nitelikte hareketlermidir?

(Devam Edecek)

İRAN HALK HAREKETİ

Dünya gericilişinin esas kaynağı olan emperyalizmin Orta-Doğu'daki en önemli kalelerinden biri olan İran düştü.Orta-Doğu'daki gericilişin belkemiğı olan İran monarşisi,İran halklarının kararlı direnişisi sonunda yerle bir edildi.

Faşist diktatörlüğün çidişiyle gerek İran'da gerek Orta-Doğu'da ve gerekse dünyada yeni gelişmeler ve yeni durumlar ortaya çıktı.CEN-TO dağılmaya aday olduğu gibi,bölge gericiliğı ve emperyalizm de ummadığı tokatı yedi.Aynı şekilde Orta-Doğu'daki ulusal ve sosyal kurtuluş güçlerinin anti-emperyalist,anti-sömürgeci mücadelelerinde yeni bir umut kaynağı,somut bir pratik ve emperyalist güçlerin gerçekten yerle bir edilebilecekleri,ortaya bir kez daha çıkmış oldu. Bu devrim hareketi aynı zamanda dünya devrimci sürecine katkıda bulunan bir devrim hareketi olarak tarihte yerini alacaktır.

İran'daki halk hareketi,istenilir önderlikte bir hareket değildir.İran burjuvazisinin önderlik ettiği hareket,nesnel olarak faşist diktatörlüğe ve emperyalizme karşı olduğu için,ilerici ve desteklenmesi gerekliydi.Ancak,marksistler emperyalizmi geriletken hareketleri desteklerken burjuva önderliğin teşhiri için de çalır.Ve kitleler arasında kendi politik çigisinden taviz vermeksizin örgütlenmeyi de esas alır.Bu anlamda İran'daki ilerici hareket desteklenirken,burjuva önderliğin İran halklarına kurtuluşu getiremeyeceğı propagandası da yapılmalıdır.Bu propaganda yapılmadan,çeşitli emperyalist oyunlarla hareketin zaafa uğrayacağı bilinmelidir.

Bugün için esas olan,İran marksistlerinin görevi,iktidara yönelik mücadelelerinin sürdürülmesidir.Eğer İran sosyalistleri iktidarı alamaz ve mevcut durumla yetinirlerse,İran'ın tekrar emperyalist güçlerin cirit atacağı bir alan olması da söz konusu olabilir.

İran birden fazla ulusu bağrında barındırdığı için de,ayrı bir konuma sahiptir.Kürt,Azeri ve Buluci uluslarının sömürgeleştirildiği İran da,Araplar ve diğer azınlıklar da iliğine kadar sömürülmekteydiler.Bu uluslar ve azınlıkların kendi ulusal ve demokratik haklarına kavuşmaları da gerekmektedir.Bu da esas olarak,ulusların kaderlerini tayin hakkını hayata geçirmekle olanaklıdır.Ancak,Humeyni'den bunu beklemek gülünçtür.Zira ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkını,genel olarak,ancak sosyalistler hayata geçirebilirler.Burjuvazinin böyle bir gerçeğı göreceğini iddia etmek saçmalığın dik alası değildir.Dolayısıyla Humeyni böyle bir şey yapabilir mi? Elbetteki hayır.Ama Humeyni'nin yaptığı kendine özgü bazı şeyler de vardır elbette.Sınırlı bir özerklik! Kuşkusuz bu özerklik de yine dişe diş bir mücadelenin ürünüdür.Söz konusu özerklik,son günlerde dünya haber ajanslarında olsun,Türkiye basınında olsun kamucyuna sunduğu Mürtlere tanınan özerkliktir.Ancak bunun doğruluk

derecesi henüz kesin bir şekilde belli değildir.Tarihin derinliklerinden günümüze değin çeşitli dönemlerde baskılara maruz kalan ve her defasında bu baskılara karşı direnmesini bilen Kürdistan halkları.1514 Çaldıran savaşıyla İran ve Osmanlılar arasında savaş alanı olmuştur,1639 Kasrı Şirin antlaşmasıyla da fiilen ikiye bölünmüştür. Feodal sömürgeci Osmanlı ve İran imparatorluklarının baskıları altında 1923 yılına kadar gelen Kürdistan halkları,emperyalistlerin devreye girdiği 1923 Lozan Antlaşmasıyla,bu defa dört parçaya bölündü.Ancak,emperyalist ve sömürgecilere karşı direnen Kürdistan halkları,emperyalist ve sömürgeciler tarafından her defasında ezilmekten kurtulamadılar.

İranda çeşitli dönemlerde direnişlerini sergileyen Kürt ulusu,1946 yılında özerk bir cumhuriyeti kurmaya muafak oldu.Ancak İran monarşisinin kanlı tertibi neticesinde tutunamıyarak dağıldı.1946 yılından sonra monarşinin ağır baskılı şartlarında ciddi bir hareket Kürdistan da(İran Kürdistan'ı) görülmedi.Büyük ölçüde illegal çalışmaya mecbur kalan Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri zaman zaman güçleniyor,İran sosyalistleriyle çeşitli alanlarda itifaklar kurarak çalışmalarını sürdürüyordu.

1970 yılına gelindiğinde,güçlü bir potansiyele sahip olan İran Kürdistan Demokrat Partisi (KDP),İrak'ta otonomiye gerçekleştiren Irak Kürdistan Demokrat Partisi (KDP)nin İran Şahıyla girdiği ilişkiler ve teslimiyetçi tavırları neticesinde sürekli geriledi. Partinin seçkin liderlerinin şah tarafından idam edilmesi ve uygulanan baskılar,İran KDP'sinin gücünü de zayıflattı.Ancak bugün bu şartlarda dahi en güçlü olan örgüt yine İran KDP'dir.

İran'da Saha karşı halkların şahlanışı gündemleşirken,ne İran halklarını temsil eden ciddi bir komünist partisi vardı,ne de İran'daki sömürge ulusların kendi örgütleri kendi halklarını harekete geçirebilecek güçteydi.Kürdistan Demokrat Parti'si (KDP) yavısı itibariyle marksist olmayan,cephe niteliğinde bir partidir.Bu partinin de halkı toparlayacağı çok gücü(bağımsızlık için).Kürdistan'da durum bu iken,Azerbeycan,Beculistan,Ruzistan ve tüm İran'da aynı şekilde veya aynı durumu andıran örgütler toplumda egemendi.Kuşkusuz bu tür örgütlerin toplumda egemen olmasında faşist diktatörlüğün büyük payı vardır.Ancak söylemek istediğimiz şey,Humeyni tek alternatif ve tek örgütlenmiş gücü.Ve netice de iktidarı alanda Humeyni oldu. Bugün için İran da Humeyni'ye karşı marksistlerin alternatif olması,zorunluluk haline geldiği gibi,gerek Kürdistan'da ve gerekse diğer bağımlı ve sömürge uluslarda da en azından ulusal kurtuluşu gerçekleştirecek,marksistlerin örgütlenmesine imkan tanıyacak bir hareketin var olması da gerekmektedir.

Böyle bir örgütlenme ve hareket söz konusu olmadığı oranda, Humeyni'nin tanıyacağı özerklik (!), bugün için yeterli görülecektir (!). Oysa Humeyni'nin tanıyacağı sınırlı özerklik, özünde bir kültürel özerkliktir. Kürt ulusunu kurtuluşa götürmekten uzaktır. Zira ulusların kaderlerini tayin etme hakkı, o ulusun siyasal anlamda devlet kurma hakkıdır. Devlet kurma hakkının ulusun elinden alınması, bu hakkın sömürgeci burjuvazinin elinde bulunması, her halükarda sınırlı özerkliğinde elden gidebileceğini göstermektedir.

Kürdistan'a tanınan sınırlı özerklik kime yarar getirecektir? Sosyalistler olayları değerlendirirken, proleteryanın sınıf çıkarları doğrultusunda olaylara bakar. Ve o yönde çalışmalarını yoğunlaştırır.

İran'da sınırlı özerklik, İran burjuvazisi tarafından açıklandığına göre, gerek İran egemen sınıfları, gerekse Kürt egemen sınıflarının ortak çıkarlar çerçevesinde tatmin olduklarını göstermektedir. Ve belkide içte güçlerini toparlamak için zamana ihtiyacı olan Humeyni ve taifesinin böyle geçici bir özerkliği tanıdığı da düşünülebilir. Neticede fırsat bulduğu anda sınırlı özerkliği kaldıracağı da beklenmelidir. Etopya'da 1960'lara kadar özerk yapıya sahip olan Eritre'de, özerkliğin Hailiye Selasiye tarafından ortadan kaldırıldığı bilinmektedir. Bu itibarla, Kürtlere tanınacak özerklik (!) Kürt ulusunun kaderini tayin etme hakkından uzaktır. Egemen burjuvaziye ve Kürt burjuvazisine yarayan, bir oyalamadan başka birşey değildir. İran'daki bu oyalama politikasına karşı, Kürdistan kurtuluş güçlerinin karşı koyması gerekmektedir. Kürdistan kurtuluş güçlerinin İran marksistleriyle çok sıkı ilişkilere girip, iktidara yönelik mücadelede ittifak kurmaları zorunludur.

Kürdistan kurtuluş güçleri özerkliği redederken, bir taraftan sömürgeci yapının varlığına yönelik mücadeleyi sürdürürken, diğer taraftan işbirlikçi Kürt egemen sınıflarına karşı da şiddetle kavga vermelidirler. Zira Kürdistan'da istenilen bir yapının korunması ancak ulusal ve sınıfsal baskının tümünden yok edilmesiyle mümkündür. Toparlayacak olursak:

Emperyalizmin gittikçe gerilediği çağımızda, emperyalizmin Ortadoğu'daki en güçlü kalesi yıkılmıştır. Monarşiye ve emperyalizme karşı yürütülen halk hareketi, dünya devrimci sürecinde olumlu etkiler yaratan, ancak istenilir önderlikten yoksun ilerici bir harekettir. Monarşinin yıkıldığı İran'da sömürünün devam edeceği, gerek sömürge ve bağımlı uluslarla, azınlık milliyetler üzerinde, gerekse İran proleteryası üzerinde baskılar (ulusal ve sınıfsal) devam edecektir. Zira iktidarı eline geçiren Humeyni, İran burjuvazisine hizmet eden ve onların hizmetindeki temsilcisidir.

İran'daki bu sömürücü düzen devam edecektir.Şahın gitmesine karşılık sömürü bitmemiştir.İran proleteryanının iktidara yönelik mücadelesi gündemleşmiştir.Hedef iktidar olmaktır.Zira sömürsüz bir düzen ancak proleteryanın iktidarda olduğu sosyalizmle mümkündür.

Göstermelik olarak ve sınırlı bir özerkliğin tanınması Kürt ulusunun kaderini tayin etme hakkının inkarıdır.Kürt ulusunun kendi kararini tayin etme hakkı Kürdistan devletinin kurulmasıyla mümkündür.Bu gerçeği inkar etmek sömürgecilere özgüdür.Emperyalistlere hizmettir.Ulusal ayrıcalığın kalktığı tek düzen kuşkusuz ^{düzendir} sosyalist: Humeyni'nin sosyalizme karşı olduğu da bilindiğine göre,Kürt ulusunun özgür olması Humeyni'nin egemen olduğu düzende hayalden öteye geçebilir mi? O halde bağımsız Kürdistan'ın kurulması için kavga verilmelidir.Kürdistan kurtuluş güçleriyle diğer ulusların kurtuluş güçleri arasında ittifaklar gerçekleşmelidir. O halde İran'daki tüm kurtuluş güçleriyle İran proleteryasıyla ulusal ve sosyal kurtuluşları uğruna bir tek cephede birleşmeleri acil olan en önemli sorun olarak tespit edelmelidir.Zafer İran proleteryanının ve İran'daki mazlum halkların olacaktır.

İRAN'DAKİ DEVRİM-DÜNYA-ORTA-DOĞU-TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN

İran da monarşinin yıkılışı kuşkusuz ABD'nin Orta-Doğu'daki planını da yerle bir etti.Petrolün İran daki yönetimde kontrol altına alınması dünyada yeni bir bunalıma neden olacak güçtedir.Ancak başta ABD olmak üzere diğer tüm emperyalistler,yeni bir kaynak ve Orta-Doğu da yeni üs alanları elde etmeye gideceklerdir.Bu yeni üsler nerelerde kurulabilir? Veya bu yeni jandarmalığı kim üstlenecek?

Orta-Doğu bilindiği gibi gerek coğrafi olarak,gerekse yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından emperyalist tekeller için son derece önem arz etmektedir.Orta-Doğunun Sovyetlerle komşu oluşu ve genelde Sovyetlerle iyi ilişkiler içinde bulunması da emperyalist güçler için bir kuşku ve elde tutulması gerekli bir bölge olarak kabul edilmektedir.Ayrıca siyonist saldırganlığa karşı direnen Filistin kurtuluş güçleriyle bölgedeki ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi içindeki halkların direnişleri,emperyalistleri daha sınısice bir politikanın içine gömmeye götürmüştür.Bugüne kadar İran vasıtasıyla bölgede egemen olan ABD ve diğer emperyalistler,İran fittikten sonra kendilerine yeni bir alan arıyacakları da kuşkusuzdur.İşte bugün için ABD'ye bu şartlarda yem olacak ülkeler ve alanlar bulunsa bile,buna engel olmanın tek kuşulu mücadeleyi hiç aksatmadan hızlandırmaktır.

İrancıan kovulan emperyalistler, Orta-Doğu'daki genetiimlerini devam ettirmek ve kendi sınıfsal çıkarları için,halkları sömürebilmek için, başta Türkiye olmak üzere bazı ülkelerde umduklarını bulabilmek için projeler çizmekte,bunu en kısa zamanda hayata geçirmek için de yoğun bir çabanın içine girmişlerdir.Bugün için emperyalistlere bu ortamı hazırlamaya aday Türkiye,Mısır ve Kıbrıstır.Mısır, Arab ulusuna ihanet eden satılmış,emperyalizmin uşağı Enver Sadat'ın elinde olduğu müddetçe bu işe oldukça iştahlı görünüyor.Çünkü Mısır başta Arap halkları olmak üzere tüm ilerici dünya kamouyundan kopmuştur artık.Mısır'ın Sovyetler Birliği ile olan ilişkileri de son derece zayıftır ve hemen hemen hiç yoktur.Mısır'ın emperyalist güçlerle ilişkilerininin devamı yaratan diğer bir gerçekse,çöküntüye varan çarpık ekonomisidir.ABD'ye olan bağıllılığını daha da geliştirmek ve İran'ın yerine geçebilmek için zaman zaman demeçler vermekten de şeri kalmamıştır.Ancak ABD de mümkün olduğu kadar Mısır'ı kaybetmek için gücünü sarf edecektir.Fakat İran'ın yerine geçebilecek başka bir alan bulunsa bunu tercihten de keçınmıyacaktıır.Bu alan kuşkusuz Türkiye olabilir.Şöyleki:

Mısır 20 den fazla arap devletleriyle çevrilidir.Araplar'ın İsrail'e karşılık Filistin'i desteklemeleri ve giderekten Mısır'ı tecrit etmeleri,ileri bir dönemde Sedatı devirme olasılıklarını da içermektedir.Mısır halkının kendi ulusunun bir parçasını (Filistin) İsrail siyonistlerince yok edilmesine karşı çıkacağı aşaktır.Mısır'ı ileri bir karakol olarak peşkeş çekmeye de müsade etmeyecektir. Aslında hiç bir halk bunu kabul etmez.Ancak,Mısır halkı olayların içindedir.Ve kendi parçasının(Filistinin)sıcak savaşını yaşamaktadır.Fakat Türkiyenin durumu biraz daha farklıdır.Türkiye ekonomik olarak çökmüştür.Demirel'in dediği gibi "70 sente muhtaç" bir devlet olarak varlığını sürdürmektedir.Türkiye Kıbrıs sorunundan dolayı dünyadan tecrit edilmiştir.Ayrıca Türkiye de diğer Orta-Doğu ülkelerinde olduğu gibi (Irak,İran ve Suriye) Kürt ulus sorunu alabildiğine boyutlanmıştır.Türkiye,basından beri emperyalist tekellerle ilişkilerini kesmemiş,kapitalist emperyalist sistemin bilinçli bir halkasını oluşturmuştur.Sovyetlere komşu olan Türkiye gerektiğinde Sovyeçlere karşı tehdit unsuru olarak (emperyalist üslerin Türkiye de kurulması) kullanılmaya da müsaittir. Türkiye'nin Kıbrısın yarısını işgal edip,kukla bir devlet kurması da başta ABD olmak üzere diğer emperyalistlerin lehinedir.Tüm bu şartları daha detaylı bir şekilde hesaplayan ABD,diğer emperyalist güçleri de yanına alarak son gelişmeleri ve acilen bir üs temin edebilmek için de çareler aramaya başladı.ABD, İngiltere,Fransa ve Almanya'nın günlerce süren toplantılarında,Türkiyenin durumu iyiden iyiye gözden geçirildi.Ve

parça parçada olsa yardımların yapılacağı vad edildi.İMF'nin,Türkiye'nin parasının değerini bir kez daha % 30 düşürmesine ilişkin istekleri,neticede Türkiyenin daha da bağımlı hale geleceğinin kanıtıdır.Bu da düşünülen projeler için en elverişli ortamı olanaklı kılacaktır. Tüm bu gelişmeler ve gittikçe Türkiyehin,İran'ın yerini alacağı düşüncesi tüm ilerici,yurtsever ve sosyalistlere yeni görevlerin düştüğünü göstermektedir.

Türkiyedeki ilerici,yurtseve,demokrat ve sosyalistlere düşen görev,emperyalist oyunlara ve satılmış tüm egemen sınıflara karşı tek bi yumruk gibi işçi sınıfının önderliğinde iktidara yönelik mücadele heoef alınmalıdır.Bu gerçekler bilinip hareket geçilmezse, her türlü gerici oyunlarla ve emperyalist komplularla mücadele olanaksızlaşır.

Kürdistan(kuzey) açısından ise;

Dışa bağımlı olan Türkiye'nin giderek emperyalist güçlerin 'andarması haline gelinebileceği hesaplanmalıdır.Kürdistan'ı emperyalist efendilerinden aldıkları güçle sömürge şartlarında tutan işbirlikçi Türk burjuvazisi,emperyalist güçlerin son planlarının da yer aldığı şekliyle İran'ın yerini alması halinde ise,Kürdistan açısından daha ağır şartları getirecektir.Nükleer üslerle donatılacak olan Türkiye,Kürdistan açısından hata Sovyetler birliği açısındanda ele alındığında,bir tehdit unsuru olabilecektir.Bu şartlarda mücadelenin daha da kızışacağı şimdiden söylenebilir.

Bu olumsuz şartlara rağmen,İran'ın gidişiyle,Türkiye ister yeni üsler alanı olsun ister olmasın dünya ilerici kamoyundan,sosyalist ülkelerden daha da uzaklaşmıştır.Bu durum Kürdistan(kuzey) açısından son derece elverişli bir ortamın yaratılması demektir.Zira Kürdistan devrimini bastırmaya aday gücün(Türkiye),emperyalist güçlerin,kuklası onların maşası durumunda olmasıdır.

Bu şartlarda gerek Türkiye de,gerekse Kürdistan'da ulusal ve sosyal kurtuluş güçlerinin ayrı örgütlerin ortak cephede,dünya devrimci sürecindeki yandaş güçleri de alarak birlikte hareket etmeleri gerekecektir.Şartların lehimize olduğu bu dönemde,ulusul ve sosyal kurtuluşumuzu gerçekleştirmek için ileri...

NOT:İran da gelişen halk hareketinin son durumunu yerinde incelemek üzere,İran'a giden arkadaşlarımızın dönüşünde,İran'la ilgili durumu ayrıntılarıyla tekrar sunacağız.

BATMAN DİRENİŞİ

1917 Ekim devrimiyle dünyada ilk kez işçi sınıfı Rusya'nın merkezinde iktidara geldi.O tarihten sonra artık emperyalist sisteme karşılık sosyalist sistem de oluşmuştu.1917 Ekim devrimi dünyadaki işçi sınıfına kanıtlanmış bir pratik olduğu gibi,ezilen mazlum halkların kurtuluşu için de umut kaynağı olmuştu.Ve artık ulusal sorun ülkelerin iç sorunu,demokratik devrimlerin bir parçası olmaktan çıkmış,sömürgeler meselesi,sosyalist devrimlerin bir parçası haline gelmişti.Bu anlayış tüm dünyada kanıtlanarak,zaman ilerledikçe maddi bir güç haline geliyordu.

Özellikle ikinci emperyalist paylaşım savaşından sonra gelişen ulusal kurtuluş hareketleri,dünyadaki yerini almış oldu.Yüzyıllık askın bir süredir kendi ulusal ve demokratik hakları için direnen Kürdistan halkları,aynı anlayış içinde,bugün emin adımlarla kurtuluşu doğru yaklaşımaktadır.Günümüzü kadar devam eden Kürdistan ulusal kurtuluş eylemi hala kalıcı bir yapı oluşturamamışsa,kuşkusuz çağın gereklerine uygun bir örgütlenmeyi yaratamamış olmasındandır.Çağın gereklerine uygun örgütlenme anlayışı nedir?

Bu anlayış leninist parti anlayışıdır.Bu anlayış,işçi sınıfının önderlik ettiği (ideolojik-politik,örgütsel)ulusal kurtuluş anlayışıdır.Sömürge ve yarı feodal olan ülkemizde bu anlayış egemen olmadıkça,her türlü emperyalist oyunlarla mücadele etmek güç olur.Bu kısa belirlemeden sonra,Kürdistan işçi sınıfının en yoğun olduğu yerlerden birine,yani Batman'a ve Batman'daki 45 günlük direnişe dönebiliriz.

Batman,yapısı itibariyle feodal yapının,aşiretçiliğin ve dini taasubun en yoğun olduğu bölgelerimizden biridir.Aynı zamanda birim olarak Kürdistan işçisinin en fazla nüfusa sahip olduğu bir kentimizdir de.

Petrolün sömürgeciler tarafından talan edildiği,buna rağmen çamurdan geçilmediği Batman da halk feodal,şeyh ve aşiret reislerinden son derece nefret etmektedir.Devletin işveren olduğu petrol alanında Kürdistan'ın diğer yerlerinde olduğu gibi burada da devlete karşı bir kızgınlık ve kin mevcuttur.Batman da yapılan son belediye başkanlığı seçimlerini CHP adayı kazanmıştı.Bu kişi çok feniş bir mürit kitlesine (kendisi çevrenin en büyük şeyhidir) sahip olduğu gibi güçlü bir feodaldır.Aynı zamanda her hangi bir ailenin veya kişinin Belediye Başkanına karşı gelebileceği,bugüne kadar düşünülmemişti.Zira şeyh olduğu için çarpar,feodal olduğu için öldürür,reis olduğu için de devletle iş görür anlayışı tüm kafalarda hakimdir.Ancak bu köhnemiş zihniyet,ne başka bir feodal-şeyhle ve ne de başka bir aşiretle bozguna uğratılabılırdi.Bu köhne zihniyet ve yıkılması

gerekli kurum, belediyede çalışan, kendi sınıfının bilincinde olan yiğit Batman belediyesi işçileri tarafından yerle bir edildi. İşçilerin kararlı direnişleri sonucu Batman halkına bugüne kadar görülmemiş bir cesaretin örneğini sundular. Ve artık Batman halkı na gâiblerin na feodallerin ve ne de sömürgecilerin işçi sınıfının kararlı direnişine engel olamayacağı gerçeğini kavramış oldular.

Direnış nasıl başladı?

Belediye işçilerinin dört maaş ve ikramiyeleri işverence verilmemişti. DİSK Genel-İş sendikasına bağlı olan işçiler, bu durumları için sendikaları vasıtasıyla işyerinden haklarını almak için talepte bulundular. Fakat işveren, feodal-şeyh Belediye Başkanı işçilerin bu haklı isteklerini reddettiği gibi, işçilerin bir kısmını ve sendika başkanını işten attı. Bunların yerine kendi müritlerini getirip yerleştirdi.

Bu duruma karşı kesin tavır takınacaklarına belirten sendika başkanı ile işçiler bir kaç kez müritlerce dövüldüler. Belediye Başkanının baskıları karşısında, genel iş sendikasından bazı işçiler istifa ederek işveren yanlısı sarı sendikaya üye oluyorlardı. Ancak bu durum diğer işçilerin tepkisine ve sendikadan ayrılan işçilerin uyanmasına da neden oldu. Tekrar eski sendikaya dönmek isteyen işçiler ise müritlerce dövülüyor ve tehdit ediliyordu. Sendikadan ayrılan işçilerin tekrar eski sendikalarına (Genel-İş) dönmek istemeleri üzerine, sendika başkanı ile işçiler notere gitmeyi kararlaştırdılar. Ancak noter müritlerce işgal edildiği için işçilerin notere gitmeden de sorun çözülmüyordu. Durum Batman daki sözde yetkililere (sömürgeci kurumlara) iletildiği halde hiç bir önlem alınmadı. Aslında önlem alınması da beklenemezdi. Zira Kürdistan'daki şeyh-aşiret reisleri ve feodal gericiler, sömürgecilerle iç içe ve onların sosyal dayanaklarıdır. Sömürgecilerin uşaklığını yapan egemen sınıfları korumak için, elbette sömürgecilerin vazifesiydi. İşte bu nedenle önlem alınmamıştır. İşçiler ise, ne olursa olsun noterle durumu düzeltmek gereklidir diyorlardı. Bu anlayışla hareket eden işçiler, notere doğru yürüdüler. Ancak, Belediye Başkanının kiralık katillerinin silahlı saldırılarına uğradılar. Saldırı sonucu Sendika Başkanı tutuklandı. İşverenin silahlı saldırısı ve işçilerin can güvenliğinin koruma gerekçesi, işçileri direnişe zorlamıştı. İşçiler direnişe geçtiler. Aradan geçen bir kaç gün zarfında tutukluluk halinden kurtulan Sendika Başkanı, direnişin yasal bir düzeye gelmesi için harekete geçti. Neticede grev hakkını elde eden sendika, Belediye Başkanını zorla dize getirmesini bildi.

Tüm sınıflı toplumlarda (sosyalist toplum hariç), düzen sömürü düzenidir. Ezen ve ezilen sınıflar vardır. Ezilen sınıflar, ezenlere

dönem dönem farklılık arz etmesine karşı bağımlıdırlar. Üretim araçlarının özel mülkiyeti zorunlu olarak sınıflar arası sömürüyü ve sınıflar arası çatışmaları zorunlu kılmaktadır. Sömürge Kürdistan da kuşkusuz sınıflı bir toplumdur. Ve üretim araçlarının özel mülkiyeti egemendir. Kürdistan işçi ve köylüsü bir taraftan sömürgeci baskının altında ezilirken (ulusal baskı), diğer taraftan egmen sınıflarca iliğine kadar sömürülürler (sınıfsal baskı). Yani ulusal ve sınıfsal baskı altında ezilirler. Bu da onlarda dayanılmaz bir durum yaratır. Batman'daki direnişi yaratan işte bu sınıfsal sömürü ve baskıdır.

Batman'daki bu sınıfsal direniş gündeme girdiği andan itibaren, Batman'daki tüm siyasi gruplara haklı olan bu eylemin desteklenmesi yönünde güç birliği çağrısı yapıldı. Batman'daki feodal-şeyh işbirlikçi ulusal haim Belediye Başkanına karşı geniş bir cephe ve güç birliği, aynı zamanda yöredeki diğer tüm feodal ve komprador burjuvazisine de bir göz dağı, bir tehdit unsuru olurdu. Direniş, sonuç itibarıyla halka ve özellikle işçi sınıfına güven vermeliydi. Direniş başarıyla sonuçlanmalıydı. Bunun yenilgisi ise, tüm devrimci gruplar açısından da son derece kuşku yaratabilirdi.

Tüm bu gerçekler gruplara anlatıldı. Fakat bir iki grup hariç, diğer gruplar tarafından hiç bir olumlu yanıt verilmedi. Harekete destek olmadıkları gibi, gidip sosyalizm adına işverenin yanında yer aldılar. Buna örnekte; Sosyal-Şöven İGD ve onun Kürdistan'daki uzantısı DDKD verilebilir.

Sosyalist olduklarını, işçi sınıfına inandıklarını iddia eden "TKP"liler de rezil, satılmış Belediye Başkanının yanına giderek bağlılıklarını bildirdikleri zaman bunu sosyalizm adına yapıyorlardı. Bir zamanlar kemalist diktatörlük Kürdistanı yapıp yıkarken, Türkiye'li komünistleri katlederken, bu barbarlığa alkış tutan ve onları devrimci gösteren "TKP"liler, bugün de geçmiş miraslarına bağlı kalarak aynı şekilde ihanetlerini sergilemektedirler.

"TKP"liler bunu niçin yapıyorlar?

Kürdistan devrimi günden güne emin adımlarla kurtuluşa doğru yol almaktadır. Kürdistan kurtuluş güçleri, eski burjuva önderliğin artık iflas ettiğini, işçi sınıfının (ideolojik-Politik-Örgütsel) önderliğinin gerekli olduğu gerçeği ile hareket etmektedirler. Kürdistan'ın kurtuluşa doğru yol alması, Türkiye proleteriyasının sınıfsal mücadelesini de hızlandıracak ve iktidarın işçi sınıfına geçmesini çabuklaştıracaktır. Bu durumun revizyonistleri korkuttuğu kuşkusuzdur. Zira revizyonizm, netice itibarıyla burjuvaziye hizmet etmeye adaydır. Revizyonistler işçi sınıfının iktidara yönelik mücadelesinden son derece korkmaktadır. Bu anlamda her halükarda mücadele önüne set-

ler çekmeye çaba sarf ederler. Onlar, efendilerine (burjuvaziye) sadık olduklarını her defasında gösterirler. Batman'daki bu çirkef yüzlerini gizlemekten korkmayan "TKP" ve kalpazanları, gerçek yüzlerini bir kez daha gösterdiler. Fakat unuttukları bir şey var. İşçi sınıfı tüm sömürücü sınıflara şamarı vurduğu gibi, kendi sınıfına ihanet eden, ama sosyalizmi maske edinenlere bu şamarı daha şiddetli vurmaktadır. Vê bu böyle bir şamardır ki, bir daha dirilmemek üzere yok etmeye götürür. Bir zamanlar Kautsky yaşamıştı. Lenin'in vurduğu tokat Kautsky'yi ne hale soktuğu, izleyicileri tarafından ("TKP") bilinmiyorsa, öğrenmelerini tavsiye ederiz.

"TKP" den başka gruplar da direnişe destek olmaktan çekindiler. Veya başka hesaplar peşindeydiler. Bunlar da, "bu direniş kısa sürede dağılır" diyorlardı. Devamla "işçi sınıfının nefretini kazanacak olan bu yurtseverler (direnişi yönlendirenler), halktan, dolayısıyla işçi sınıfından kopacaklar." Halk içinde, yer yer, şayet kendileri direnişi yönlendirirlerse 24 saat'te her şeyi haledip güllük gülistanlık bir ortam yaratacaklarını da söylemekten geri kalmıyorlardı. Tabi bu arada bu kesimler devreye girecekler, belki de kendileri bu direnişi başarıya götürüp güçleneceklerdi! Bu sekter ve dar gurupsal anlayış ne yazık ki, sosyalist geçinin güçler tarafından öne sürülüyordu. Tümüyle, bu grupların tahmin etmediği veya bilmemediği bir gerçek vardı. Direnişi yönetenler tüm gücünü salt anlamda öğrenci gençlikten almıyordu. Kürdistan'ın tüm birimlerinde, Kürdistan işçisine, köylüsüne ve halkına dayanan bu güçler, elbette bu direnişi başarıya götürecek güçteydi. Nihayet netice işçilerin zaferiyle sonuçlandı. İşte sekter gurupçukların anlayamadığı bu gerçek, pratik hayatın somutunda, maddi bir güce dönüşmüştü.

Eylem nasıl gelişti ve halkın tavrı neydi?

İşçiler can güvenliği gerekçesiyle sendikadan toplandıktan sonra, Kürdistan Ulusal Kurtuluş güçleri olarak, direnişin mutlaka başarıya ulaşması gerektiğine inanan hareketimiz, tüm bölgelerden muhtemel bir saldırıya (işveren saldırısı) karşılık belirli oranda güçlerini Batman'da topladı. Bu güçler, 45 günlük direniş boyunca, Batman'dan ayrılmadılar. İnandığımız davaya, işçi sınıfının önderliğine kendi pratiğimizle bir kez daha göstermiş bulunuyorduk. Bu aynı zaman da kimin nerede yer aldığını göstermesi bakımından, önemli bir pratik olarak, Kürdistan işçilerinin mücadele tarihine geçecekti.

Eylem boyunca Kürdistan'ın hemen, hemen tüm ünitelerinden direnişi destekleyen mesajlar dunmadan akın etti. Aynı şekilde satılmış Belediye Başkanını kınayan telgraflarda eksilmedi. Oyle ki, işçi sınıfının eylemine sempati yoğunlaşırken, sömürgecilere ve işbirlikçilerine karşı olarak ââ, kin ve nefret büyüyordu. Sonuç açısından

eylemin işçi sınıfı ile halkın bütünleşmesine, hareketimizin kararlı tavrından dolayı aşırı bir güvenin sağlanmasına neden olduğunu söylersek fazla abartmış olmayız. Kürdistan somutunda halka güven verilen tüm eylemlerde aynı netice görülmüştür.

Batman Eylemi Ve Alınacak Dersler

Sömürge (parçalanmış) ve yarı-feodal bir konuma sahip olan Kürdistan'da kendilerine marksist diyen çeşitli guruplara bağlı güçler de, Kürdistan da çalışmalarını sürdürmektedirler. Diğer yandan ise, Türkiye soluna mensup grupların da çalışmaları Kürdistan da gözlenmektedir. Bu grupların eleştirilerine bu yazımızda değinmeyeceğiz. Ancak, "TKP"lilerin Batman'daki tavrına biraz daha değinmeden de geçmeyeceğiz.

İşçiler direnişe geçer geçmez, "TKP"ye bağlı IGD, Belediye Başkanına (feodal-şeyh-aşiret reisi sömürgecilerin uşağı satılmış unsur) gidip bağlılığını bildirdi. Ve eylemin sonuna kadar da, aynı şekilde tavırlarında hiç bir değişiklik dlmadan devam etti. Aslında "TKP"lilerin Batman'da takındıkları işbirlikçi tavır, onların geneldeki karakterlerinin bir parçasıdır. Sosyal-şöven olan "TKP" bu tavırlarında ısrar etmektedir. Sömürgecilere hizmet eden kim olursa olsun, halkların düşmanı, sömürgecilerin uşağıdır. Onlarla bugünkü ortamda itifaklara gitmenin şartları yoktur.

"TKP"nin burjuvaziye hizmet eden tüm bu tavırlarına karşılık, sözde anti-sömürgeci olan DDKD'nin "TKP" ye teslim olmuş tavırlarına ne demeli? Sosyal-şöven partilerle anti-sömürgeciler nasıl olur da birlikte hareket ederler? Nasıl olur da onlara basamak olarak, güçlenmesine katkıda bulunurlar. DDKD'nin sosyal-şövenlere hizmet anlayışıdır ki, onları, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde bir ayak bağı yapmıştır. DDKD'nin tabanındaki yurtsever unsurların, sosyal-şövenlerle birleşmiş yöneticilerinden hesap sormaları gerekir kanısındayız. Kısaca "TKP" nin sosyal-şöven tavrını ve onlara hizmet eden DDKD'nin tavrını da böylece belirttikten sonra esas konuya geçebiliriz.

Batman Eylemi Bize Neyi Öğretti ?

Yukarda, ülkemizin parçalanmış bir sömürge ve yarı feodal bir yapıda olduğunu belirttik. Kürt ulusu ve azınlık milliyetler, sömürgecilerden son derece nefret ederler. Kürdistan halkları hem sömürgecilerden ve hem de işbirlikçilerinden (feodal, ticaret burjuvazisi, aşiret reisleri, şeyhler vs) hesap soracaklardır. Halkımızın nefret ettiği güçlere karşı her hangi bir hareket söz konusu olduğunda, halkımız eylemcileri yalnız bırakmaz. Çünkü sömürgecilerin Kürdistan'daki işbirlikçileri tüm güçlerini sömürgecilerden alarak halkımızı ilğine kadar sömürürler. Aşırı bir baskıyla halkımızı yıldırmaya,

korkutmaya gidiyorlar.Bunlara karşılık halkımızın yaptığı tek şey, kinlerini artırarak gelecek bir depo yaparlar.İşte bu sömürgecilere ve işbirlikçilerine karşı,kim karalı bir şekilde direnirse,halkımız seve seve onları bağrına basar ve onlardan ayrılmaz.Bu durumu,halkımızın çeşitli dönemlerdeki pratiğinde görmek mümkündür.İşte Batman direnişi de böyle bir pratikti.Batman'da işçilere güvenceyi veren ve satılmış Belediye Başkanına karşı karalı bir şekilde direnen hareketimiz,Batman halkının sempatisini gördü.Şuna da inandık ki,biz karalı bir şekilde halkımıza güven verirsek,onlarla bütünleşebilir,onların desteğini kazanabiliriz.Ve yine şuna da inandık ki,halkımıza güvence vermenin koşullarından biri de,gerek sömürgecilere,gerekse işbirlikçilerine karşı ayırım gözetmeksizin direnmekten geçer. Yani anti-sömürgeci ve anti-feodal mücadeleyi bütünleştirmemiz gerekmektedir.Hatta yer yer anti-feodal mücadele yürütülmeden,kitleye ulaşabilmenen olanakları yoktur.

O halde,sömürgeciliğe,emperyalizme,feodal gericiliğe,sosyal-sövenizme ve onların uşaklığını yapanlara,burjuva milliyetçiliğine karşı halkımızla beraber marksizm-leninizm bayrağını yükselterek mücadelemizi sürdürelim. Zafer Kürdistan proleteryasının(ideolojik-politik-örgütsel) önderlik ettiği Kürdistan devrimindedir.

★★★

DIYARBAKIR FEN FAKÜLTESİNDEKİ PROVAKASYONLAR KİME HİZMET EDİYOR ?

Genel olarak küçük burjuvazi iki yüzlüdür.Her zaman güçlüden yana tavır takınır.Bu onun sınıfsal karakterinden kaynaklanmaktadır. Özellikle sömürge ülkelerde küçük burjuvazinin tutarsızlıkları da gittikçe daha fazla kendini gösterir.Ancak tüm bu olumsuzluklarına rağmen küçük burjuvazinin öncü vazifesini gördüğü,bilinci gerek proleterya ya,gerekse halka götürmede bir güç olduğu görülmektedir. Ülkemizde de küçük burjuvazinin bu genel tavrını görmemiz mümkündür. Küçük burjuvazi kendi bünyesinde çeşitli kesimleri barındırır.Öğrenci gençlik,sarbest meslek sahipleri,küçük memurlar,aydınlar,küçük esnaf vs.

Ulusal ve sosyal kurtuluşun gündemleştiği ülkelerde marksistler legal ve illegal çalışma yöntemlerini birleştirmek zorundadırlar.Özellikle sömürgelerde(örneğin Kürdistan'da)legal çalışma şartları çok kısıtlıdır.Fakat kısıtlı da olsa,var olduğu oranda,ondan faydalanılması gerekmektedir.Eğer biz sadece legal mücadeleyi abartıp,illegal mücadeleyi rafa kaldırırsak sağ sapmaya,aynı şekilde illegal mücadeleyi abartıp,legal mücadeleyi rededersek,sol sapmaya girmiş oluruz.Ancak Kürdistan somutunda illegalitenin esas alınması

ve legalitenin şartlara göre uygulanması gerekmektedir. Bu yazımızda, leğal çalışma alanı olarak bilinen demokratik kitle örgütlerindeki çalışmalara kısaca değinmek istiyoruz.

Demokratik kitle örgütleri (mesleki örgütler, sendikalar, dernekler vs.) iktidar alternatifi olmamakla beraber, iktidarı zorlayan, kitleleri kendi düzeyinde politize eden örgütlerdir. Demokratik kitle örgütleri mücadeleyi üstlenip, önderlik yapamazlar. Ancak siyasal mücadelenin dışında da tutulamazlar.

Bu kısa ve genel belirlemelerden sonra, fen fakültesindeki duruma geçelim. Fen fakültesi yapısı gereğı olarak, çeşitli siyasi görüşlerin var olduğı bir eğitim alanıdır. Fen fakültesinde de, diğere fakültelerde olduğı gibi, bir öğrenci temsilciliğı ve bir derneğı vardır. Kuşkusuz gerek dernek ve gerekse öğrenci temsilciliğı, çeşitli siyasi grupların içinden demokratik bir yolla seçilir. Seçimler, öğrencilerin oy çokluğıyla elde edilir.

Fen fakültesinde geçen sene yapılan seçimleri (öğrenci temsilciliğı, dernek) DDKD'liler kazanmışlardır. Bu yıl tekrar seçim dönemi yaklaştığında, çeşitli siyasi gruplar adaylarını gösterdiler.

Seçimlere Kimler Nasıl Katıldı ?

Seçimler yapılmadan önce, çeşitli gruplararası kulisler başladı. Her zaman olduğı gibi, Sosyal-Şöven İGD'liler ile onların Kürdistan'daki uzantıları olan DDKD'liler yine birleştiler. "Özgürlük Yolu" kendi başına katıldı. Bunlara karşılık çeşitli gruplardan oluşan ve anti-sömürgeci olduklarını belirten grupların adayı'da vardı.

Anti-sömürgeci aday, okulda DDKD'lilerin yarattığı dar grupsal anlayışı ve anti-demokratik uygulamalara son vermeye çalışacağını, her siyasi grubun okul bünyesinde söz sahibi olabileceğini belirtti. Bu şartlarla seçimlere gidildi.

Seçimler daha yapılmadan önce, DDKD'liler, "anti-sömürgeci adayı destekliyecek olanlar görürler" şeklinde tehditlerini yoğunlaştırdılar. Yapılan seçimler, neticede DDKD'liler ve İGD'lilerin adaylarının kaybetmesiyle sonuçlandı. Anti-sömürgeci adayın kazandığı seçimler, fen fakültesi bünyesinde önemli bir olay ve gereken demokratik ortamın yaratılması, Sosyal-Şövenlerin ve izleyicilerin gerilemesiyle noktalanmıştı. Bunu hazedemeyen DDKD'liler, ertesi gün okula gelip tüm öğrenci kitlesini kurşun yağmuruna tuttular. Bu katliamı-provakasyonu-düzenleyen DDKD'liler, bir unsuru öldürüp bir diğere de yaraladıktan sonra okulu terkettiler. İşin ilginç yanı, DDKD'liler bunu yaparlarken sosyalizm adına yapıyorlardı!

Hatta katliam yapılmadan önce, yani seçimler yapıp DDKD ve İGD'liler seçimi kabettikten sonra, akşam hemen hemen tüm grupları tehdit eden tavırlara girdiler. Örneğın, öğrencilerin kaldığı yurda kendileri ve

yandaşları dışında kimseyi sokmak istememeleri. Diğer bazı gruplara satasmaları ve "Devrimci Yol" dan iki kişiyi tartaklamaları vs. Bu tavırlar yetmiyormuş gibi, erteşi gün katliamı gerçekleştirdiler.

DDKD liler Neden Bu Katliamı Yaptılar ?

DDKD'lilerin neden bu katliamı yaptıklarına değinmeden evvel, DDKD'nin yapısına göz atmamız gerekecektir.

DDKD'nin ilk kuruluşu İstanbul, İzmir ve Ankara olmak üzere subeler şeklindeydi. DDKD tek merkezi bir görüş etrafında birleşmiş değildi. Her biri belli ilkeler tespit ederek çalışmalarını sürdürüyor, eski DDKO'ların bir devamı olduğu izlenimini yaratıyordu. Ortak ilkelerde yok edildi. Özellikle Kürdistan'ın sömürge oluşu ve bağımsız örgütlenme gibi ilkeler, en belirgin ilkelerdir. Ayrıca billurlaşmış görüşler egemen olmadığı için, çeşitli çelişkileri ve çeşitli görüşlerde unsurları barında taşıyordu. DDKD'lerin çeşitli alanlarda yan yana gelmeleri de, bir türlü homojen bir yapının oluşmasına neden olamadı. Olamazdı da. Çünkü daha başından beri dağılmaya adaydı. Çünkü öyle bir sürece gelinmişti ki, artık eskisi gibi çeşitli kesimleri bünyesinde barındıran demokratik kitle örgütü olma niteliğinin yetirmisti. Eski DDKD'ler dağıldı. Çeşitli görüşler ve çeşitli hareketler ortaya çıktı. Yeni görüşler, yeni hareketler Kürdistan da kendine özgü çalışma alanları tespit ederek yayılmaya başladılar. Bu aşamadan sonra, bugün kü DDKD'nin yöneticileri, yeni bir DDKD (Devrimci Demokratik Kültür Derneği) oluşturdular. Tabii bu arada kendilerine marksist-leninist demekten de geri kalmadılar. Anti-sömürgeci mücadeleyi de yürüteceklerini iddia eden bu baylarımız, sosyalizmi dillerinden düşürmediler. Ve ağabeyleri C. Talabani'nin yaptığı ihanetler, DDKD'nin bugünkü yönlendiricileri tarafından ört pas edildi. Ve C. Talabani tüm Türkiye kamoyuna devrimci olarak ilan edildi. 1975 Irak Kürdistan'ındaki yenilginin baş sorumlularından olan Dr. Mahmut Osman da, aynı çevrelerce yine devrimci olarak gösterilmeye çalışıldı.

Bu arada şunu da belirtmemiz gerekecektir Kürdistan'da DDKD'nin dışında bilindiği gibi çeşitli alanları kapsayacak şekilde siyasal grup ve kuruluşlar vardır. Bu grupların veya siyasetlerin belirli alanlarda belli ölçülerde gelişme kayd etmeleri, DDKD'nin yöneticilerini telşlandırırken, tabanın merak etme ve araştırma güdüsünü de harekete geçirmektedir. Tüm bu karmaşık yapısıyla mevzilerini kaybeden DDKD, pıttıkçe hırçınlaşmakta ve saldırgan olmaktadır.

İşte Fen fakültesinde ki DDKD'nin gerilemesi, DDKD'nin yaratığı katliamı ve marksizm adına karşı devrimci tavrın pratik alandaki yansımasıdır. DDKD'nin fen fakültesinde ki tavrı kesinlikle karşı devrimci bir tavidir. Sömürgecilerin yapmadığını kendileri yapmıştır. DDKD'nin yaptıkları "TKP" yi tatmin etmekse, o zaman tabanını bir sürü gibi kullanmaktan başka bir anlam taşımaz.

Fakat DDKD şunu da unutmasın ki, saldırıya uğrayanlar kendilerini korumaktan aciz değildirler. Saldırıya uğrayanlar sömürgecilere, emperyalistlere ve bütün gericilere karşı savaşırken, bir kaç kendini bilmez soytarı öğrenci gencin veya "TKP" nin borazanlığını yapan, ne oldukları belirsiz kişilerin saldırılarını da göğüsleyebilecek güçtedirler.

Biz gerek teorik olarak ve gerekse pratikte, bu aşamada politik mücadelenin sömürgecilere hizmet olduğunu defalarca vurguladık. Sosyal-şövenleri, burjuva milliyetçilerini ve karşı devrimcileri teşhir etmenin biricik yolu, silahlı mücadele olmadığını belirttik. Fakat tüm iyi niyetlerimize ve devrimci tavrımıza rağmen, bu isteniyorsa, bizler gerektiğinde devrimci şiddetin de kullanılmasından aciz değiliz. Öyle görülüyor ki, bu gidişle şiddeti (devrimci şiddeti) kullanmaya mecbur kalacağız.

Yurtsever Kürdistan Halkları!..

Sosyal-şövenistlerin Kürdistan'daki temsilcileri olan DDKD' nin karşı devrimci tavırlarını kitleler arasında teşhir ediniz! Bunların sekter, ihanete varan tavırlarını teşhir ederek, tecrit ediniz! Öyle ki, ağabeyleri olan sosyal-şöven "TKP" de Kürdistan'ı inkar eden sömürgecilere hizmet anlayışının ancak yok olmaya mahkum olduğunu anlasın!

DDKD'nin tabanındaki yurtsever unsurlar! "TKP" ye teslim olmuş, sosyal-şövenizmi Kürdistan da egemen kılmaya çalışan yöneticilerinizden hesap sorun! Onları tecrit edip, Kürdistan devrimini acil sorunlarına dönün! Eğer onları teşhir edip, tecrit etmezseniz, bunda en az siz de onlar kadar sorumlu olacaksınız! Zira Kürdistan tarihi nice günahların çeşitli cezalarla infaz edildiğine tanıktır...

TÜRKİYE KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ

★★★

YURTSEVER KÜRDİSTAN HALKLARI

Bir süre önce "PALE" isimli Avrupa'da yayınlanan bir yayın elimize geçti. "PALE" Avrupa da kurulmuş "Kürdistan Devrimci Yurtseverleri" örgütünün kısa adıdır.

"PALE"nin elimize geçen yazısı, Kürtçe-Türkçe bir çok konuları içeren(dünyada durum, Kürdistan'da durum, Dünya-Türkiye ve Kürdistan'daki günlük ve aylık gelişmeleri hakkında belirleme ve yorumlar, sanat-kültür ve dil çalışmaları gibi bazı araştırmalar ve Kürdistan'ın kurtuluş mücadelesinde izlenecek yol vs.) bir çok konuları detaylı bir şekilde inoleyen ve Kürdistan devrimine katkısı küçümsenemeyen belirlemelerini tümüyle bu yazımızda halkımıza aktarmamız ol-

dukça güçtür.

"PALE"nin kendi programını da içeren yazısını, zaman sürecinde parça parça halkımıza sunabileceğimizi umuyoruz. "PALE"yi anlayabilmek, "PALE" hakkında kesin bir yargıya varabilmek için, "PALE"yi bilmek ve "PALE"yi tanımakla olanaklıdır. "PALE" ile ilgili görüşlerimizi belirtmeden önce, "PALE" hakkında halkımızın belli bir ön bilgiye sahip olması gerektiği görüşündeyiz. Elimizdeki yaygın organında "PALE" nin oluşturulması ve Kürdistan ile ilgili belirlemeleri şöyle;

"...Biz Kürdistan devrimci yurtseverleri geçtiğimiz aylarda "KÜRDİSTAN DEVRİMCİ YURTSEVERLERİ ÖRGÜTÜ, PALE" yi oluşturduk. Pale'yi oluştururken uzun yıllardan beri Avrupa da halkının sesini gerçek yönleriyle dünya kamouyuna duyuran ve devamlı örgütler arası ilkeli birlikten yana olan "KÜRDİSTAN DEVRİMCİ MİLİTANLARI ORGANİZASYONU, BAHÖZ" ve bunun yanında Kürt emekçilerini bir çatı altında toplamayı başaran "AVRUPA KÜRT İŞÇİLERİ CEMİYETİ" ve bazı bağımsız yurtsever devrimciler ülkenin somut şartlarını somut tahlilinin bir sonucu olarak birliği oluşturdular.

"Biz yeni örgütümüzü oluştururken yukarıda belirttiğimiz, genel olarak dünyada ve ülkemizdeki durumu göz önünde bulundurarak, halkımızın dört parçada yürüttüğü anti-sömürgeci ulusal demokratik kurtuluş mücadelesinin yeni boyutlara ulaştığı bugünlerde Kürdistan'dan devrimci, demokrat ve yurtsever işçi ve talebe kitlesinin köşelerinde, bucaklarda kalmaları yerine bir araya gelmelerinin zamanının geldiğini hatta geçtiği tespitinden hareket ettik. Şunu da belirtmek gerekir ki, emperyalistlerin ve sömürgecilerin tuzaklarına karşı gerçekten halkımızın çıkarları uğruna mücadele vermek istiyorsak birlik sorununu göz ardı edemeğiz. Ve Lenin'in dediği gibi "gerçekte, sadece ve sadece, bilinçli işçilerin örgütlü ve çalışmasıyla bütün bilinçli işçiler, birlik yolunda ileri adımlar atabilirler." Ve biz Pale'yi oluştururken bunun semeresini hiç bir örgüte bağlı olmayan Kürt devrimci yurtseverlerinin birlikten yana olan istemleriyle daha ili pördük.

"Günümüz Kürdistanın da sınıfların berrak bir şekilde birbirinden ayrılmaları sonucu ve mücadelenin hızla gelişmesi ile bir çok siyasette ortaya çıkmıştır. Fakat bu siyasetler küçük burjuva grupçuluk hastalığına kendilerini kaptırarak birbirleriyle sekte bir tavır içerisine girmişlerdir. Onlar açısından siyasetleri geçersiz de olsa grupları yaşamalılar görüşünün hakim olması, halkımızın çıkarlarını kendi dar grup anlayışlarında gördüklerinden geniş çablı bir cepheleşmeyi dahi göze alamamaktadırlar."

"Birlik aydın gurupçukların anlaşması üzerine kurulamaz,"(Lenin) ve biz birlik sorununun ülkemiz devriminin(devrimciler açısından)acil bir sorunu olduğunu vrgulamayı bir görev biliyoruz."Çünkü birlik, sınıf disiplini,çoğunluğun iradesinin,çakışması,bir araya gelmesi, bu çoğunluk saflarında ortak bir çalışma ve onunla tam bir uyum üzerine kurulur.Bütün işçileri,böyle bir birliğe ve bu birliğin yaratmada omuz dmuza çalışmaya çağılmaktan hiç bir zaman vaz geçmiyeceğiz."

"...görüşlerimizin temelini oluşturan olgu Kürdistan'ın sömürge olduğu olgusudur."

"... Kürt halkının ve dolayısıyla biz Kürdistan Devrimci Yurtseverleri Örgütü "PALE"nin vazifeleri ve tahlil yapılması gereken somut ilkeler bu kadarla da bitmiyor.Yani anti-sömürgeci anti-emperyalist olmak yeterli değildir.Bunun yanın da ülkemizde sömürgeci burjuvazi ile içli dışlı ilişkilerde bulunan ve hala feodalizmin toplum ideolojisiyle halkımız üzerinde ki baskılara katkıda bulunan yerli ticaret burjuvazisi ve onların araçlarına karşı da kesin kes bir mücadele vermek gereklidir.Bu çıkış noktasından kaynaklanarak hala Kürdistan'da bulunan feodal kalıntılar da bu mücadelenin iç kapsamına firmektedirler.İşte bunun içindir ki,anti-sömürgeci,anti-emperyalist olmak yeterli değil,aynı zamanda anti feodal olmakta gereklidir."

"PALE",Kürt ulusunun milli kurtuluş gücünün işçi sınıfının ideolojisi ışığında tüm işçi,köylü ve ezilen tabakaların olduğuna kesinlikle inanır.Şöyle ki,sömürden payını alan her ulusal katman Kürt ulusunun milli kurtuluş savaşında kendisine düşen vazifeyi yapar.Ancak bu vazifeyi yüklemek hiç bir zaman işçi sınıfı ideolojisinin kontrolü dışında yapılacak bir şey değildir.Yani işçi sınıfı ideolojisinin kontrolü altında ulusunun milli kurtuluş mücadelesine katkıda bulunmak isteyen her ulusal katman mücadelede yerini alabilir.

"Bunun gibi Kürdistan da yaşayan tüm etnik gurupların her türlü milli sosyal ve politik hak ve istemleri örgütümüz tarafından kısıtlanmadan tanınır.Yani bugün ülkemizde yaşayan araplar,Asuriler, Ermeniler,Türkmenler ve asimilasyon için egemen güçler tarafından ülkemize gönderilen tüm etnik gurupların her türlü hak ve istemlerini hiç bir zaman için göz ardı etmiyoruz.Zira asırlardan beri baskı,sömürü ve zulüm altında yaşayan biz Kürt halkı,Kürdistan daki bu etnik gurupların hak ve istemlerini hiç bir zaman göz ardı edemeyiz."

"...Biz üzerimizde ki sömürgeci baskıların kalkmasını isterken Türk emekçileri üzerindeki sınıfsal baskının da kalkmasını istiyoruz.Şuna kesinlikle inanıyoruz ki,Kürt halkı üzerindeki sömürgeci baskılar devam ettiği müddetçe,Türk emekçileri üzerinde ki sınıfsal baskı da devam edecektir..."

- *-KAHROLSUN SÖMÜRGEÇİLİK, EMPERYALİZM ve FEODALİZM!
- KAHROLSUN. İRKÇİ-ŞÖVENİST ANKARA HÜKÜMETİ, BAAS İRKÇİLİĞİ ve FAŞİST ŞAH DİKTATÖRLÜĞÜ!
- YAŞASIN KÜRT ULUSUNUN ORTA-DOĞU'da TEMEL DEMOKRATİK HAKLARI İÇİN VERDİĞİ ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞI!
- YAŞASIN SÖMÜRGE HALKLARIN ULUSAL KURTULUŞ SVAŞLARI;
- YAŞASIN ULUSLARIN KENDİ KADERLERİNİ KENDİLERİNİN SERBEST İRADELE- RİYLE TAYİN ETME HAKKI!
- YAŞASIN BİRLİĞİMİZ "PALE" , KÜRDİSTAN DEVRİMÇİ-YURTSEVERLERİ ÖRGÜTÜ!
- YAŞASIN KAHRAMAN PEŞMERGELERİMİZ ve ONLARIN SİLAHLI MÜCADELESİ!
- YAŞASIN EZİLEN HALKLARIN VE DÜNYA İŞÇİ SINIFININ ENTERNASYONALİST DAYANIŞMASI!"

"PALE" nin Kürdistan'la ilgili belirlemelerini kısaca parçalar halinde sunduktan sonra, "PALE" nin siyasi programını aşağıda sunuyoruz.

KÜRDİSTAN DEVRİMÇİ YURTSEVERLERİ ÖRGÜTÜ SİYASİ PROGRAMI

Adı: Md.1-PALE, KÜRDİSTAN DEVRİMÇİ YURTSEVERLERİ ÖRGÜTÜ.

Amaçları:

- Md.2-Örgütümüz;Orta-Doğu'da yaşayan Kürt ulusunun dünyanın diğer ulusları gibi kendi kaderini kendisinin serbest iradesi ile tayin etme hakkına sahip olduğuna inanır.Bu amacına ulaşmak için,ülkesi emperyalist ve gerici merkezi otoritelerce bölüşülüp sömürgeleştirilen Kürt halkının,gasp edilen temel demokratik milli haklarına kavuşması için mücadele eder.
- Md.3-Örgütümüz;Kürdistan'dan gelen işçi ve talebe kitlesinin yurtsever,demokratik ve devrimci kuruluşudur.Yurt dışında bulunan bu kitleyi ezilen Kürt ulusunun milli kavgasının gerçek çıkarları doğrultusunda örgütlemeyi amaç edinir.
- Md.4-Örgütümüz;Anti-sömürgeci,anti-emperyalist ve anti feodal bir kuruluş olup mücadelesine bilimsel dünya görüşünü rehber edinir.
- Md.5-Örgütümüz;Kürt ulusunun milli kurtuluş gücünü işçi sınıfının ideolojisi ışığında,işçi ve köylülerin yanında tüm ezilen sınıf ve tabakaların olduğuna inanır.
- Md.6-Örgütümüz;Kürdistan ezilen sınıf ve tabakalarının yurt içinde diğer yandaş güçlerle sosyal,siyasi ve ekonomik hakları uğruna verdikleri mücadeleyi yurt dışında da desteklemek ve ona yeni dostlar kazanmak uğruna mücadele eder.

- Md.7-Örgütümüz;Türkiye'de iktidar sahibi olan gerici işbirlikçi burjuvazinin sömürgecilğine,faşizmine,onun ülkeyi ekonomik sosyal ve siyasi krizlere maruz bırakan,günden güne işsizliği artıran ve de Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkeleriyle yaptığı modern köle ticaretine karşı,Kürdistan ve kardeş Türkiye emekçilerini seferber etmeye çalışır.
- Md.8-Örgütümüz;Kürdistan'da yaşayan tüm etnik gurupların her türlü milli sosyal ve politik hak ve isteklerini kısıtlamadan tanır.Bunun gibi mevcut dini ve mezhebi gurupların inançlarına saygı duyarak bu gurupların kardeşçe bir arada yaşamaları için çalışır.
- Md.9-Örgütümüz;Dünya kamo oyunu,ezilen Kürt halkının mücadelesinden gerçekçi bir şekilde haberdar ederek,Dünyanın diğer halklarına Kürt ulusunun milli varlıklarını tanıtarak onlarla kardeşçe karşılıklı ilişki ve devrimci bir dayanışma oluşturmaya çalışır.
- Md.10-Örgütümüz;Dünya'da emperyalizme,her çeşit sömürü ve baskıya karşı milli kurtuluş ve sınıfsal savaşlarına veren tüm ezilen halkların mücadelesini destekler.
- Md.11-Örgütümüz;yukarıdaki görüş açılarından hareket ederek, Kürt ulusunun kendi kaderini kendisinin serbestçe tayin etme hakkına inanan ve bundan asla taviz vermeyen,bu yönde teorik ve pratik eylem gösteren her devrimci kuruluşla fikir ve eylem birliğine girer.
- Ek madde: Yukarıdaki siyasi program ve buna bağlı iç tüzük Kürdistan Devrimci Yurtseverleri Örgütünün oluşturulmasında tarihi rollerini oynayan örgütler ve tarafsız kişilerden oluşan kuruluş toplantısında uzun uzadıya tartışılıp, Kürdistan'ın ve yurt dışındaki Kürt'lerin durumu göz önüne alınarak,yukarıdaki siyasi platformda tamamıyla birleşilmiştir.Bu platform,daha sonraki yıllık genel kongrelerde tartışılarak daha da geliştirilecektir.

KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ
- GEÇİCİ KOMİTE -
ENFORMASYON KOMİTESİ

YURTSEVER KAHRAMAN PARTİZAN (PEŞMERGE) BİRLİKLERİMİZİN FAŞİST DİKTATÖR CUNTAYA KARŞI GİRİŞMEKTE OLDUKLARI EYLEMLERLE, BU CUNTANIN HALKIMIZ EVLATLARINA KARŞI UYGULADIĞI VAHŞİCE KIYIM OPERASYONLARINA İLİŞKİN (18) NOLU BİLDİRİ.

X- Yakılan ve göçettirilen köy sayısı 380'e ulaştı.

X- Kahraman Pêşmergelirimiz, faşist göçertmeye karşı en şiddetli çarpışmalara girişmektedirler.

X- Zaxo-Musul devlet yolu üzerinde kahramanca bir çarpışma ve yabancı bir vatandaşın bu çatışmada öldürülmesi.

X- Bamernêhavaalanına yapılan ani bir saldırıda 50'den fazla askerin öldürülmesi.

X- Egemen faşist cunta partisi mensuplarına ait Sersing'deki bir askeri karargaha yapılan yıldırımca bir saldırı.

X- KDP'mizle Arap Sosyalist Birliğinin işbirliğiyle Bağdat'ta yapılan kahramanca 3 operasyon.

X- Üç Pêşmergenin kurduğu planda 8 subay ve diğer bir kaç kişiyle birlikte Dokan kaymakama ve bir bölük komutanının öldürülmesi.

X- Üniversite öğrencisi Tarık Cemil'in cunta tarafından idam edilmesi.

X- Devrimimize yapılan Celalilerin başarısız saldırısı sırasında tutuklansınların serbest bırakılması.

X- Cunta partisi faşistlerinin eliyle, şehit Safiye Ali'nin kaçırılarak canına kıyılması.

X- Yarbay Tarık Abdullah Salih'in Mesif Sallahadin adlı yerde öldürülmesi.

X- Cumhurbaşkanı'nın oğlu öldürüldü.

NOT: Savaş bülteni uzun olduğundan dolayı, sadece giriş kısmındaki önemli haberleri yukarıya aktardık. Zaman zaman tekrar okuyucularımıza bu tür haberleri sunacağız (Bizim Notumuz).

KÎ ME EZ

Kî me ez ?

Kurdê Kurdistan
Tev şoreş û volqan
Tev dînamêt im
Agir û pêt im

Sor im wek etûn

Agir giha qepsûn

Gava biteqim

Dinya dihejî

Ew pêt û agir

Dijmin dikuji

Kî me ez ?

Ez im ev milet, ez im ejdeha

Ji xewa dîlî şiyar bûm niha

Dixwazim wek mêr

Dixwazim wek şêr

Serê xwe hildim

Çi ser bilind'im

Bi cîhan carek

.Ez bidim zanîn

Rêçika Markis

Rêçika Lenîn

Ne xwînxwar im ez, aştîxwaz im ez

Serdarê me ye gernas û nebez

Em şer naxwazin

Diven wekhevî

Em paşve naçin

Dijmin direvî

Ji bo mirovan em tev dost û yar

Bi,î Kurdistan, bimrî koledar

Kî me ez ?

CEGERXWÎN

BIJÎ

PÊȘMERGE!

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org